

Міністерство освіти та науки України
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова
Факультет соціально-економічної освіти та управління

М.М. Дєліні, Т.В. Князєва

МІЖНАРОДНІ ТА НАЦІОНАЛЬНІ ГРАНТИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
ДЛЯ МАГІСТРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ “МЕНЕДЖМЕНТ”**

Київ - 2018

УДК 336.563.1 – 027.543: 005 (075.8)
Д 29

Рекомендовано до друку Вченою Радою Факультету соціально-економічної освіти та управління. Протокол № 5 від 22 грудня 2017 р.

Рецензенти: Батченко Л.В., д.е.н., професор, професор,
Київський національний університет культури і мистецтв
Чепуренко Я.О., канд.іст.наук, с.н.с., доцент,
НПУ імені М.П. Драгоманова

Деліні М.М., Князева Т.В.

Д29 Міжнародні та національні гранти : навчально-методичний комплекс для магістрів спеціальності 073 «Менеджмент» / М.М.Деліні. – Вінниця : . – 92 с.

В навчально-методичному посібнику представлено світову систему грантів, наведено основні пошукові грантові системи, міжнародні грантові фонди, гранти ООН, а також можливості участі в національних грантових програмах. Розроблено завдання до закріплення отриманих знань та опанування навичок в сфері участі в міжнародних та національних грантів, надбання основних компетенцій в цьому. Видання призначене для науковців, викладачів, студентів.

УДК 336.563.1 – 027.543: 005 (075.8)

© Деліні М.М., Князева Т.В., 2018
© Національний педагогічний
університет імені М.П.Драгоманова

ЗМІСТ:

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ	4
I. Опис навчальної дисципліни	4
II. Основні результати навчання та компетентності, які вони формують.....	5
III. Тематичний план дисципліни	5
IV. Зміст дисципліни	6
<i>Плани семінарських, практичних, лабораторних занять.....</i>	<i>7</i>
<i>Організація самостійної роботи студентів.....</i>	<i>8</i>
V. Контроль якості знань студентів	10
<i>Форми і методи поточного контролю</i>	<i>10</i>
<i>Форми і методи підсумкового контролю. Письмовий екзамен.....</i>	<i>10</i>
<i>Критерії оцінювання знань студентів.....</i>	<i>10</i>
<i>Навчально-методична карта дисципліни</i>	<i>11</i>
VI. Основні й допоміжні інформаційні джерела для вивчення курсу.....	12
КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ	14
Модуль 1. СИСТЕМА МІЖНАРОДНИХ ГРАНТІВ.....	14
Тема 1. Світова система грантів.....	14
Тема 2. Пошукові грантові системи.....	17
Тема 3. Міжнародні грантові фонди.....	21
Тема 4. Гранти ООН.....	28
Тема 5. Гранти Сполучених Штатів Америки.....	38
<i>ПРОГРАМА «ГРАНТИ ДЛЯ УЧАСНИКІВ ПРОГРАМ ОБМІНІВ».....</i>	<i>39</i>
Тема 6. Гранти європейських фондів.....	44
Модуль 2. СИСТЕМА ГРАНТІВ УКРАЇНИ.....	51
Тема 7. Національна система грантів.....	51
Тема 8. Гранти та стипендії Президента, Верховної ради, Кабінету міністрів України та інших відомчих установ.....	54
Тема 9. Гранти фонду Відродження.....	63
Тема 10. Гранти різних українських фондів.....	68
МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ПІДГОТОВКИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	79
МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	85
ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ.....	90
СПИСОК ОСНОВНОЇ ТА ДОПОМІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ КУРСУ	91

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

I.Опис навчальної дисципліни

Шифр дисципліни ВВ1.2.01

Загальні характеристики дисципліни	Навчальне навантаження з дисципліни		Методи навчання і форми контролю
Галузь знань 07 Управління та адміністрування	Кількість кредитів – 6		Методи навчання
Спеціальність 073 Менеджмент. Управління проектами	Загальна кількість годин – 180		
	<i>Денна</i>	<i>Заочна</i>	
Освітній рівень магістр	Лекції:		
	20		
	Семінарські (практичні) заняття:		
вибіркова	24		Форми поточного контролю
	Лабораторні заняття:		
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом – 1			
	Індивідуальна робота:		
Семестр – 2			
	Самостійна робота		
Тижневе навантаження (год.) - аудиторне: 3 - самостійна робота: 9	136		Форма підсумкового контролю екзамен
	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:		
Мова навчання – укр.	11/34		

Предмет – міжнародна та національна система грантових фондів.
Міждисциплінарні зв'язки: Концепція управління грантами, Формування проектної команди, Планування проектної діяльності, Планування та виконання проектних дій, Історія та методологія управління проектами.

Мета: визначити основні міжнародні та національні грантові фонди для орієнтації в можливостях подання.

Задачі:

1. Охарактеризувати світову систему грантових фондів.
2. Описати основні міжнародні фонди.
3. Дослідити можливості використання фондів ООН.
4. Розкрити напрямки грантових програм США.
5. Описати систему грантів України та напрямки їх використання.

II. Основні результати навчання та компетентності, які вони формують

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
1.	Знати: Світову систему грантів Вміти: Орієнтуватися в можливостях світової системи грантових фондів	Навчально-пізнавальна Інформаційна
2.	Знати: Напрямки фінансування грантів ООН Вміти: Написати заявку, яка відповідає вимогам ООН	Інформаційна. Оціночна. Мотиваційна. Контрольна.
3.	Знати: Основні грантові програми США Вміти: Обрати напрямок та написати заявку на подання гранту від США	Інформаційна. Оціночна. Мотиваційна. Контрольна.
4.	Знати: Основні грантові фонди України Вміти: Шукати, обирати на написати грантову заявку в український фонд	Інформаційна. Оціночна. Мотиваційна. Контрольна.

III. Тематичний план дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 6 кредитів ЄКТС 180 годин.

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				Кількість годин (заочна форма навчання)			
		Аудиторні	Лекції	Практичні (семінарські)	СРС	Аудиторні	Лекції	Практичні (семінарські)	СРС
	Модуль 1. Система міжнародних грантів	26	12	14	79				
1.	Тема 1. Світова система грантів	4	2	2	13				
2.	Тема 2. Пошукові грантові системи.	4	2	2	13				
3.	Тема 3. Міжнародні гранти.	4	2	2	13				
4.	Тема 4. Гранти ООН	5	2	3	14				
5.	Тема 5. Гранти Сполучених Штатів Америки	5	2	3	13				
6.	Тема 6. Гранти різних фондів	4	2	2	13				

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				Кількість годин (заочна форма навчання)			
		Аудиторні	Лекції	Практичні (семінарські)	СРС	Аудиторні	Лекції	Практичні (семінарські)	СРС
	Модуль 2. Система грантів України	18	8	10	57				
7.	Тема 7. Національна система грантів	5	2	3	14				
8.	Тема 8. Гранти та стипендії Президента, Верховної ради, Кабінету міністрів України та інших відомчих установ	4	2	2	14				
9.	Тема 9. Гранти фонду Відродження	5	2	3	14				
10.	Тема 10. Гранти різних українських фондів	4	2	2	13				
Разом:		44	20	24	136				

IV. Зміст дисципліни

№ з/п	Назва модулів, тем та їх зміст	К-сть годин	
		Всього	В т.ч. лекцій
	Модуль 1. Система міжнародних грантів	105	12
1.1.	Тема 1. Світова система грантів Система грантів у світі. Класифікація грантів за різними ознаками. Рекомендовані інформаційні джерела 1-17.	17	2
1.2.	Тема 2. Пошукові грантові системи. Пошукові системи. Умови пошуку. Реєстраційні вимоги. «Велика ідея». «Litcentr». «Unistudy». «Mladinfo». «Platforma». Рекомендовані інформаційні джерела 1-13, 15-17.	17	2
1.3.	Тема 3. Міжнародні грантові фонди. Міжнародний Вишеградський Фонд. Фонд Королеви Ядвіги. Міжнародний Фонд Мацуме. Фонд Японії. Національна науково-технічна дослідницька рада Канади. Канадський інститут українських студій. Рекомендовані інформаційні джерела 10-13, 15-17.	17	2

№ з/п	Назва модулів, тем та їх зміст	К-сть годин	
		Всього	В т.ч. лекцій
1.4.	Тема 4. Гранти ООН Система грантів ООН. Гранти в сфері розвитку демократії та права. Гранти в сфері культури. Рекомендовані інформаційні джерела 1-17.	19	2
1.5.	Тема 5. Гранти Сполучених Штатів Америки Гранти посольства США. Міжнародний центр ім. Вудро Вільсона. Фонд громадянських досліджень та розвитку. Фонд Форда. Рекомендовані інформаційні джерела 1-9, 14.	18	2
1.6.	Тема 6. Гранти європейських фондів Erasmus. Фонд Александра фон Гумбольдта. Рекомендовані інформаційні джерела 1-17.	17	2
	Модуль 2. Система грантів України	75	8
2.1.	Тема 7. Національна система грантів Участь України в грантових програмах. Основні чинники та можливості участі. Перешкоди участі українців в міжнародних програмах. Рекомендовані інформаційні джерела 1-13, 15-16.	19	2
2.2.	Тема 8. Гранти та стипендії Президента, Верховної ради, Кабінету міністрів України та інших відомчих установ Стипендіальні програми вищих органів влади в Україні. Рекомендовані інформаційні джерела 10-13, 15-16.	18	2
2.3.	Тема 9. Гранти фонду Відродження Програмні ініціативи Міжнародного фонду «Відродження». Конкурси та гранти. Рекомендовані інформаційні джерела 10-13, 15-16.	19	2
2.4.	Тема 10. Гранти різних українських фондів Гранти на розвиток малого підприємництва. Рекомендовані інформаційні джерела 10-13, 15-16.	17	2

Плани семінарських, практичних, лабораторних занять

Модуль 1. Система міжнародних грантів

Тема 1. Світова система грантів

1. Підготуватись до співбесіди за темою.
2. Ознайомлення із світовою системою грантів.

Тема 2. Пошукові грантові системи.

1. Підготуватись за лекційним матеріалом.
2. Ознайомитись із різними пошуковими системами.

Тема 3. Міжнародні грантові фонди.

1. Вивчити основні грантові фонди у світі.
2. Визначення основних тенденцій

Тема 4. Гранти ООН

1. Ознайомлення із системою грантових програм ООН.
2. Визначення тенденцій із змін грантових напрямів ООН.

Тема 5. Гранти Сполучених Штатів Америки

1. Основні фонди США
2. Грантові програми посольства USA

Тема 6. Гранти європейських фондів

1. Визначення основних європейських фондів.
2. ERASMUS у світі та в Україні.
3. Участь України в європейських грантах.

Модуль 2. Система грантів України**Тема 7. Національна система грантів**

1. Визначення українських грантових фондів.
2. Основні тенденції та проблеми розвитку українських фондів.

Тема 8. Гранти та стипендії Президента, Верховної ради, Кабінету міністрів України та інших відомчих установ

1. Стипендіальні програми Президента України, Верховної Ради та Кабінету міністрів.
2. Гранти різних відомчих установ.

Тема 9. Гранти фонду Відродження

1. Дослідження діяльності фонду Відродження в Україні.
2. Основні актуальні грантові можливості.

Тема 10. Гранти різних українських фондів

1. Вивчення напрямки діяльності інших українських фондів з надання грантів.
2. Напрямки розвитку грантових програм в Україні.

Рекомендовані інформаційні джерела 1-17.

Організація самостійної роботи студентів**Модуль 1. Система міжнародних грантів****Тема 1. Світова система грантів**

1. Розробити авторську світову систему грантових фондів за будь-якою ознакою.

Тема 2. Пошукові грантові системи.

1. Скористатись пошуковими системами та проаналізувати їх.
2. Схематично представити основні світові пошукові системи.

Тема 3. Міжнародні грантові фонди.

1. Визначити тенденції розвитку діяльності грантових фондів у світі.
2. Схематично зобразити основні міжнародні грантові фонди.
3. Запропонувати сферу діяльності, з якою можна прийняти участь в них.

Тема 4. Гранти ООН

1. Схематично представити напрямки грантової діяльності ООН.
2. Запропонувати власний проект, з яким можна прийняти участь в гранті ООН. Описати його мету, задачу та сферу діяльності.

Тема 5. Гранти Сполучених Штатів Америки

1. Дослідити діяльність фондів США у світі та основні напрямки грантів.
2. Запропонувати ідею, яка може бути прийнята у фонді. Зазначити мету, завдання, сферу діяльності та основні кроки її реалізації.

Тема 6. Гранти європейських фондів

1. Підготувати доповідь на тему: Напрямки діяльності європейських фондів у світі.
2. Запропонувати 2 варіанти проектної участі. Описати мету, задачу, сферу діяльності та основні етапи реалізації проекту.

Модуль 2. Система грантів України**Тема 7. Національна система грантів**

1. Зробити опис розвитку національної грантової діяльності
2. Визначити основні перешкоди розвитку національної грантової діяльності.

Тема 8. Гранти та стипендії Президента, Верховної ради, Кабінету міністрів України та інших відомчих установ

1. Зробити аналітичну записку з описом можливостей участі в конкурсі на стипендію Президента, Верховної Ради чи Кабінету Міністрів України.
2. Описати інші грантові можливості від урядових організацій.

Тема 9. Гранти фонду Відродження

1. Описати напрямки діяльності фонду Відродження.
2. Розробити грантову заявку для фонду з будь-якого напрямку.

Тема 10. Гранти різних українських фондів

1. Знайти додаткові українські грантові фонди.
2. Розробити заявку для участі в грантовій програмі.

Рекомендовані інформаційні джерела 1-17.

V.Контроль якості знань студентів

Форми і методи поточного контролю

З метою виявлення загального рівня підготовки та особливостей засвоєння знань студентів проводиться вхідний контроль у формі тестів (ВК). Протягом семестру засвоєння студентами елементів навчального матеріалу контролюється для виявлення недоліків та проблем процесу засвоєння, пробілів у знаннях та подальшої роботи з їхнього усунення.

Формами поточного контролю знань є:

- співбесіди (С) і тестування (Т) – для перевірки засвоєння теоретичного матеріалу;
- практичні завдання. Написання завдань (грантових заявок).
- захист розв'язання практичних завдань та проблемних ситуацій (РЗ, СЗ) – для контролю практичних навичок;
- контрольні роботи за модулями (КР) – для проміжного контролю повноти, комплексності знань.

Заліковий модуль зараховується, якщо студент успішно виконав усі види робіт, передбачених програмою і успішно склав модульний контроль (отримав позитивну оцінку з модульної контрольної роботи). В разі відсутності студента на контрольному заході без поважних причин йому виставляється оцінка «незадовільно». У випадку, коли студент отримує незадовільну оцінку, він має можливість повторно перескласти модуль, але не більше одного разу. У разі невдалого повторного складання залікового модуля, студенту виставляється незадовільна оцінка, яка враховується при визначенні підсумкової оцінки. Результати модульного контролю доводяться до відома студентів не пізніше трьох днів після його проведення. Контроль виконання теоретичних, практичних, науково-дослідних робіт здійснюється за розкладом навчальних занять і на індивідуальних заняттях. Повторне складання відбувається на індивідуальних заняттях та консультаціях.

Форми і методи підсумкового контролю. Письмовий екзамен.

Критерії оцінювання знань студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	

Навчально-методична карта дисципліни

Тема лекції	Тема та завдання до семінару	Завдання до самостійної роботи
Модуль 1. Система міжнародних грантів		
Тема 1. Світова система грантів	Тема 1. Світова система грантів 1. Підготуватись до співбесіди за темою. Ознайомлення із світовою системою грантів.	Розробити авторську світову систему грантових фондів за будь-якою ознакою.
Тема 2. Пошукові грантові системи.	Тема 2. Пошукові грантові системи. 1. Підготуватись за лекційним матеріалом. 2. Ознайомитись із різними пошуковими системами.	1. Скористатись пошуковими системами та проаналізувати їх. 2. Схематично представити основні світові пошукові системи.
Тема 3. Міжнародні грантові фонди.	Тема 3. Міжнародні грантові фонди. 1. Вивчити основні грантові фонди у світі. 2. Визначення основних тенденцій.	1. Визначити тенденції розвитку діяльності грантових фондів у світі. 2. Схематично зобразити основні міжнародні грантові фонди. 3. Запропонувати сферу діяльності, з якою можна прийняти участь в них.
Тема 4. Гранти ООН	Тема 4. Гранти ООН 1. Ознайомлення із системою грантових програм ООН. 2. Визначення тенденцій із змін грантових напрямів ООН.	1. Схематично представити напрямки грантової діяльності ООН. 2. Запропонувати власний проект, з яким можна прийняти участь в гранті ООН. Описати його мету, задачу та сферу діяльності.
Тема 5. Гранти Сполучених Штатів Америки	Тема 5. Гранти Сполучених Штатів Америки 1. Основні фонди США 2. Грантові програми посольства USA	1. Дослідити діяльність фондів США у світі та основні напрямки грантів. 2. Запропонувати ідею, яка може бути прийнята у фонді. Зазначити мету, завдання, сферу діяльності та основні кроки її реалізації.
Тема 6. Гранти європейських фондів	Тема 6. Гранти європейських фондів 1. Визначення основних європейських фондів.	1. Підготувати доповідь на тему: Напрямок діяльності європейських фондів у світі.

	2. ERASMUS у світі та в Україні. 3. Участь України в європейських грантах.	2. Запропонувати 2 варіанти проектної участі. Описати мету, задачі, сферу діяльності та основні етапи реалізації проекту.
Модуль 2. Система грантів України		
Тема 7. Національна система грантів	Тема 7. Національна система грантів 1. Визначення українських грантових фондів. 2. Основні тенденції та проблеми розвитку українських фондів.	1. Зробити опис розвитку національної грантової діяльності 2. Визначити основні перешкоди розвитку національної грантової діяльності.
Тема 8. Гранти та стипендії Президента, Верховної ради, Кабінету міністрів України та інших відомчих установ	Тема 8. Гранти та стипендії Президента, Верховної ради, Кабінету міністрів України та інших відомчих установ 1. Стипендіальні програми Президента України, Верховної Ради та Кабінету міністрів. 2. Гранти різних відомчих установ.	1. Зробити аналітичну записку з описом можливостей участі в конкурсі на стипендію Президента, Верховної Ради чи Кабінету Міністрів України. 2. Описати інші грантові можливості від урядових організацій.
Тема 9. Гранти фонду Відродження	Тема 9. Гранти фонду Відродження 1. Дослідження діяльності фонду Відродження в Україні. 2. Основні актуальні грантові можливості.	1. Описати напрямки діяльності фонду Відродження. 2. Розробити грантову заявку для фонду з будь-якого напрямку.
Тема 10. Гранти різних українських фондів	Тема 10. Гранти різних українських фондів 1. Вивчення напрямки діяльності інших українських фондів з надання грантів. 2. Напрямки розвитку грантових програм в Україні.	1. Знайти додаткові українські грантові фонди. 2. Розробити заявку для участі в грантовій програмі.

VI. Основні й допоміжні інформаційні джерела для вивчення курсу

1. Балашова А. Л. Фандрайзинг для молодежної організації: конспект лекцій / А. Л. Балашова. – М.: МГГУ ім. М. А. Шолохова, 2008. – 103 с.
2. Дуглас Александер Дж. Основные принципы фандрейзинга / Александер Дж. Дуглас и Кристина Дж. Карлсон. – Д.: Баланс Бизнес Букс, 2007. – 240 с.

3. Етичний кодекс фандрайзерів [Електронний ресурс] // Інститут Професійного Фандрайзингу – Режим доступу до ресурсу: <http://fundraiser.org.ua/pro/dokumenty-ipf/etychnyj-kodeks-fandrajzeriv/>.
4. Комаровський О. В. Фандрейзинг у питаннях, відповідях та цитатах: навч. посіб. / О. В. Комаровський. – Луганськ, 2007. – 54 с.
5. Куц С. Фандрайзинг АВС: посібник для початківців / С. Куц. – К.: Центр філантропії, 2008. – 92 с.
6. Огородник В. О. Фандрайзинг – інструмент активізації соціально-відповідальної взаємодії суб'єктів суспільних відносин / В. О. Огородник // Економіка і організація управління. – 2014. – Вип. 1-2. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eiou_2014_1-2_30
7. Соломянюк Н. М. Фандрайзинг як технологія реалізації соціального плану маркетингу / Н. М. Соломянюк // Економічний форум. – Луцьк.: ЛНТУ, 2014. – Том 19. Вип. 2. – С. 70-74.
8. Фандрайзинг : навч. посіб. – К. : Центральнуукраїнський регіональний навчальний центр. Партнерство громад фундація «Україна-США» (USAID), 2003. – 95 с.
9. Фандрайзинг: нав.посіб./Чернявська О. В., Соколова А. М. – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 188 с.
- 10.20 САЙТІВ ДЛЯ ПОШУКУ МІЖНАРОДНИХ ПРОГРАМ, ВОЛОНТЕРСТВ, ГРАНТІВ, КОНКУРСІВ ТА РОБОТИ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://melni.me/20-sajtiv-dlya-poshuku-mizhnarodnyh-program-volonterstv-grantiv-konkursiv-ta-roboty/>.
- 11.ГДЕ ИСКАТЬ СПОНСОРОВ И ГРАНТЫ? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.culturepartnership.eu/article/gde-iskatj-sponsorov-i-granti>.
- 12.Де шукати грант — ресурси для українських науковців, волонтерів та підприємців. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.imena.ua/blog/grant-search/>.
- 13.Каталог грантів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.knteu.kiev.ua/blog/read/?pid=7512&ru>.
- 14.Посольство США. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ukrainian.ukraine.usembassy.gov/uk/democracy.html>.
- 15.Ресурсний центр ГУРТ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://gurt.org.ua/news/grants/>.
- 16.Scientific Social Community. Соціальна наукова мережа. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.science-community.org/grants>.
17. Grantist [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://grantist.com/>.

КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ

Модуль 1. Система міжнародних грантів.

Тема 1. Світова система грантів.

Система грантів у світі. Класифікація грантів за різними ознаками.

Метою лекційного заняття є – розгляд світової системи грантів для формування загальної картини можливостей участі в грантових програмах.

Рекомендовані інформаційні джерела: 1-17.

План лекції:

1. Характеристика основних понять
2. Класифікація діючих фондів України.

1. Характеристика основних понять.

Донори – це міжнародні організації, державні установи, комерційні структури, громадські некомерційні організації (релігійні, наукові тощо), приватні благодійні фонди або приватні особи, що надають громадянам та неприбутковим організаціям на некомерційній безповоротній основі необхідні додаткові ресурси різного виду, на цілі, які спрямовані в цілому на благо усього суспільства.

Кожен донор потребує індивідуального підходу. Це обумовлено *рядом факторів*: сферою та видом діяльності організації (особи), історією виникнення, життєдіяльністю, поставленими пріоритетами, метою, цілями і способами їх досягнення, умовами існування та розвитку тощо, які формують свої особливості та відмінні риси співпраці.

Башун О. В. пропонує наступну класифікацію донорів:

Фонд – це недержавна некомерційна організація, яка володіє первинним капіталом (або вкладом), нею керують опікуни і директори, вона надає підтримку або допомогу в благодійній, освітній, культурній, релігійній та інших видах діяльності, що приносить користь громадськості, та фінансує в першу чергу інші некомерційні організації.

Державні донори – державні установи, які отримують кошти з бюджету своєї держави. Наприклад, Агентство по міжнародному розвитку США (USAID); Інформаційне Агентство США (USIA), Національний інститут здоров'я США та інші. Це найбільш бюрократичні і вимогливі донори. Їх програми і допомога завжди націлені на вузько визначене коло потенційних заявників, а вимоги до оформлення заявок і звітності найбільш суворі. Часто такі донори орієнтуються переважно на громадян своєї держави і не фінансують іноземців. Але в деяких випадках вони надають гранти іноземним заявникам через організацію-посередника – «напівприватного» донора.

«Напівприватні» донори – громадські організації, які отримують кошти від державних донорів і здійснюють їх розподіл по організаціях-заявниках. Наприклад, IREX–\$5 міжнародна Рада наукових досліджень та обмінів, Фонд «Євразія» та інші. Сюди ж можна віднести і міжнародні організації, подібні до Всесвітнього банку.

Приватні донори – це приватні особи, приватні фонди та комерційні організації, які надають кошти у вигляді пожертвувань.

Як правило, вимоги до оформлення заявки та звітності у приватних донорів менш жорсткі.

2. Класифікація діючих фондів України.

Відповідно до діючих фондів в Україні та світі, існує наступна їх класифікація:

за територіальними межами дії

- українські
- регіональні (Премія ім. М. Бойчука (Тернопільська обл.), Премія ім. Леоніда Бразова (Полтавська обл.))
- фонди місцевих меценатів та благодійних організацій по регіонах (Полтавський міський благодійний фонд «ДОВІРА», приватний благодійник Дашутін Г. П. (м. Суми), міських рад тощо)

- всеукраїнські (Фонд Віктора Пінчука, фонди «Розвиток України» та «Ефективне управління» (засновник Рінат Ахметов), фонд «Дитячий світ», фонд «Мистецький Арсенал», фонд «Щасливе дитинство», фонд захисту пенсіонерів України, фонд «Соціальне партнерство», фонд соціальної підтримки «Ініціатива» тощо)
- іноземні (російські: фонд «ЛУКОЙЛ», фонд Д. Зіміна «Династія», фонд Тольятті; інші: фонд Форда, АМР США, фонд Ч. С. Мотта, САФ)
- міжнародні (United Way International, Світовий Банк, УВКБ ООН Міжнародний благодійний фонд (М.Б.Ф.), фонд «Відродження», фонд «Від серця до серця», фонд «Україна 3000»

за джерелом належності капіталу

- державні (Державна премія України ім. О. Довженка, Агентство міжнародного розвитку США (USAID), Національний інститут здоров'я США, Британська Рада, Британський департамент з міжнародного розвитку (DFID), Програма грантів Королівства Нідерландів MATRA)
- приватні (фонд Віктора Пінчука, фонд Петра Порошенка, фонд В. Потаніна, Горбачов–Фонд, фонди Зеленіна, Цветкова, фонд Форда, фонд МакАртура, фонд Роберта Боша, фонд Сороса)
- корпоративні (благодійний фонд журналу «Единственная», фонд «Центр соціальних програм компанії РУСАЛ в Україні», російський фонд «ЛУКОЙЛ», фонд Росбанк)
- іноземні (AVON, ALCOA)
- громадські (фонд підтримки національної безпеки, фонд «З Україною у XXI століття», фонд «Струмок», Фонд Тольятті)

за видом наданої допомоги:

- донори, що надають гранти (DFID/ADAS/URLP – Програма підвищення рівня життя сільського населення в Україні, Фонд Євразія, ІСАР Єднання, Мережа громадянської дії в Україні UCAN, фонд «Відродження», фонд ім. Гайнріха Бьоля)

- стипендії (Фонд Конрада Аденауера, Стипендії Чівнінг, Кабінету міністрів України)
- премії (Премія Золотий лелека, Премія ім. О. Довженка, Премія Президента України)
- благодійні внески, дарунки, одноразові пожертви інші.

Тема 2. Пошукові грантові системи.

Пошукові системи. Умови пошуку. Реєстраційні вимоги.

«Велика ідея». «Litcentr». «Unistudy». «Mladinfo». «Platforma».

Мета лекційного заняття – ознайомлення із основними платформами та даними, де можна шукати інформацію про діючі гранти.

Рекомендовані інформаційні джерела 1-13, 15-17.

План лекції:

1. Інформаційні джерела пошуку грантів.
2. Платформи для пошуку грантів.

1. Інформаційні джерела пошуку грантів

Інформаційними джерелами на пошук грантів виступають:

- фонди;
- *міністерства* (у міністерствах можна знайти детальну інформацію про фонди – це Міністерство загальної та професійної освіти, Міністерство закордонних справ, Міністерство внутрішніх справ, Міністерстві охорони здоров'я, оскільки фонди, що діють в Україні, обов'язково повинні зареєструватися в цих міністерствах. Дана інформація не є конфіденційною);
- *представництва зарубіжних країн* (у представництвах, консульствах та посольствах іноземних держав в Україні також є досить повна інформація про фонди і різних донорів, їх пріоритети, проекти, програми та гранти. У посольствах є ресурси: бібліотеки, культурні центри, читальні зали і приміщення для роботи науково-дослідного характеру, які можна використовувати);

- *бібліотеки* (бібліотеки США, Франції та Німеччини, Великобританії, мають великий обсяг інформації про фонди. Вони забезпечені комп'ютерною системою пошуку і за ключовими словами: Фонди, Філантропія, Освіта, Фінансування, Фандрайзинг, Гранти, Фінансова допомога тощо, можна знайти цікаву необхідну інформацію. Багато бібліотек є консультаційними центрами по фандрайзингу);

- *центри фондів* (Foundatkm Center – служба містить бібліотеки та бази даних, випускає довідники, має можливість пересилки поштою цього довідника, як і ряду інших, по запиті. Звернення в FC здійснюється англійською мовою. European Foundatkm Center надає інформацію за європейськими фондами. Звернення в EFC англійською та французькою мовами);

- *Інтернет* (інформацію про фонди може надати Internet. Практично кожен фонд має web-сторінку, де про нього можна дізнатися: від історії створення та засновників до новітніх програм і форми заявки проекту конкретного типу.

2. Платформи для пошуку грантів.

Грантові заявки регулярно оновлюються на цих сайтах:

- gurt.org.ua
- biggggidea.com
- civicua.org.

Які організації варто моніторити?

Звичайно, багато залежить від Вашої сфери діяльності та наскільки вона співпадає із пріоритетами фонду чи організації, які надають грант. Проте широковідомі організації, які доволі системно працюють саме з Україною, подані нижче:

- *National Endowment for Democracy* – бюджети можуть бути різні, все залежить від досвіду організації та того, наскільки Ви переконаєте грантодавця, що Ваш проект, ідея мають цінність. Фонд активно працює з

українськими ініціативами, які сприяють розвитку демократії, співпраці та активності різних верств населення. Заявки подають щокварталу;

- *CHARLES STEWART MOTT FOUNDATION* – Україна є у фокусі роботи фонду. Спочатку Ви заповнюєте форму про організацію та проект, який подаєте на фінансування. За місяць отримуєте відповідь щодо подальших кроків. Заявки приймаються протягом року;

- *«Програма «Молодь в дії»* (пріоритетні напрямки фінансування; Європейська волонтерська служба; Молодіжні обмін; Тренінги та мережеві проекти) – бюджети можуть бути різні, все залежить від досвіду організації та того, наскільки Ви переконаєте грантодавця, що Ваш проект, ідея мають цінність;

- *Міжнародний Вишеградський фонд* – пріоритетні напрямки: Співпраця у сфері культури; Наукова співпраця і наукові дослідження; освіта (семінари, літні школи); молодіжні обміни; транскордонна співпраця Польща-Словаччина-Україна або Угорщина-Словаччина-Україна; промоція туризму;

- *«Німецький Фонд «Пам'ять, Відповідальність, Майбутнє»* – проекти пов'язані з історичною тематикою;

- *Європейці за мир* – Програма повинна спонукати школярів віком від 14 до 21 року: до критичного бачення історії і проблем сучасності; до транскордонної співпраці з ровесниками, до діалогу між поколіннями про досвід війни і миру;

- *Словацький фонд з підтримки місцевих заходів;*

- *Фінський Фонд Місцевого Співробітництва;*

- *Програма польсько-українських обмінів молоді, Національний центр культури (Польща);*

- *Програма «Зміни в регіоні»-RITA* – пріоритетні напрямки фінансування: системні зміни; соціальна політика і система освіти; розвиток місцевого самоврядування і місцевих громад; розвиток НДО, підприємництва; права людини; культурна спадщина; захист довкілля тощо

- *INTERCULTURAL INNOVATION AWARD* – для проектів, що має чітко окреслену інновацію;

- *Рада Європи* – багато пріоритетів та фокусів роботи, зокрема демократія, права людини, гендерна рівність. Активно підпримують молодь та проекти, які пов'язані із роботою із молоддю. На сайті завжди доступна інформація з пріоритетами у фінансуванні на рік – тому шукайте її і враховуйте заявці при подачі. В будь-якому випадку першочерговим кроком буде реєстрація громадської організації на сайті – опісля Ви маєте отримати підтвердження, щоб отримати доступ до грантів та подаватися на фінансування;

- *Фонд Відродження.*

Посольства інших країн, які також активно підтримують організації/проекти/ініціативи грантами:

- Проекти розвитку співпраці і сприяння демократії Посольства Литви в Україні – пріоритетні напрямки фінансування: регіональне співробітництво, інтеграція України у європейський простір;

- Програма малих грантів Посольства Польщі в Україні;
- Посольство США;
- Посольство Канади;
- Посольство Франції.

Фонди, які працюють на засадах партнерства для реалізації спільних ініціатив:

- *Фонд Конрада Аденауера* – напрямки роботи для співпраці: підтримка демократичного розвитку, побудова громадянського суспільства, ствердження вільних ЗМІ, консолідація демократичних інститутів;

- *Фонд ім. Фрідріха Еберта* – напрямки роботи для співпраці: Міжнародна співпраця та європейська інтеграція; Демократизація і громадянське суспільство; Трудові відносини і соціальний діалог;

- *Фонд Фрідріха Науманна за Свободу* – напрямки роботи для співпраці: демократична побудова і ефективна організація політичних партій

та їхніх молодіжних спілок; прихильна до громадян комунальна політика; інформація про ЄС та НАТО; діалог на тему правової держави; підтримка українських ЗМІ; підтримка економічних реформ.

Корисними для міжнародних партнерств та пошуку освітніх, фінансових можливостей будуть такі сайти:

- Mladi!nfo;
- U.S.-Ukraine Foundation;
- United Nations Global Compact;
- <http://diya-ua.com/en/article/1099/granti-shchodenna-shpargalka-grantoshukachiv>.

Тема 3. Міжнародні грантові фонди.

Міжнародний Вишеградський Фонд. Фонд Королеви Ядвіги. Міжнародний Фонд Мацуме. Національна науково-технічна дослідницька рада Канади. Канадський інститут українських студій.

Мета лекційного заняття – ознайомлення із грантовими фондами та можливостями участі в них.

Рекомендовані інформаційні джерела 10-13, 15-17.

План лекції:

1. Міжнародний Вишеградський Фонд та можливості участі в ньому.
2. Міжнародний фонд Мацумає та можливості участі в ньому.
3. Канадський інститут українських студій.

1. Міжнародний Вишеградський Фонд та можливості участі в ньому.

Міжнародний Вишеградський Фонд – міжнародна організація, що розташована у Братиславі, Словаччині. Метою Фонду є сприяння та активізація тісної співпраці між мешканцями та організаціями в регіоні і також у Вишеградській четвірці (Чехія, Угорщина, Польща, Словаччина) та інших країнах, особливо Північних Балканах та країнах Східного партнерства

(Вірменія, Азербайджан, Білорусь, Грузія, Молдова та Україна). Фонд здійснює підтримку шляхом надання грантів для суспільних, культурних, наукових та освітніх проєктів, молодіжних обмінів, транскордонних проєктів та сприяння туризму, а також для програм індивідуальної мобільності (стипендії, проживання).

Фонд Стандартних Грантів передбачає, щоб до участі були залучені організації Вишеградського фонду зі щонайменше трьох країн «Четвірки», однак рекомендується залучати партнерів з усіх чотирьох країн.

Проєкт, який фінансується фондом Стандартних Грантів має бути в одній з наступних категорій: культурна співпраця, наукові обміни та дослідження, молодіжний обмін, транскордонна співпраця та сприяння туризму.

Вимоги. Кожна юридична чи фізична особа по всьому світу має право на фінансування, якщо тільки наданий план проєкту відповідає тематиці Вишеградського регіону і сприяє співпраці серед проєктних партнерів регіону. Перевага надається заявникам з неурядових та неприбуткових організацій, з органів місцевого самоврядування, публічним школам та університетам, дослідникам та науковцям, та громадським установам, за винятком установ, які фінансуються з державного бюджету, наприклад міністерства, посольства, культурні інститути.

Гранти. Мінімальний розмір гранту становить 6001 євро. Фінансовий внесок Фонду не може перевищувати 70 % від загальної вартості проєкту, включаючи внески аплікантив та інших суб'єктів.

Подання. Усі заявки повинні бути подані через систему онлайн подання.

Метою Розширених стандартних грантів у рамках програми Східного партнерства Вишеградської четвірки (V4EaP) є підтримка середньострокових стратегічних проєктів, що значним чином сприяє доступу до унікального досвіду та ноу-хау країн Вишеградської групи, в яких відбувається процес демократичних трансформацій та інтеграції, а також їхнього досвіду регіональної співпраці. Гранти спрямовані на підтримку реформ, політичної

асоціації та економічної інтеграції з ЄС, зміцнення інституційних можливостей, сприяння розвитку громадянського суспільства та загальну перебудову країн Східного партнерства (Азербайджан, Білорусь, Вірменія, Грузія, Молдова та Україна).

Фонд королеви Ядвіги був створений після того, як королева заповідала всі свої особисті заощадження на відновлення краківської академії, і таким чином вона пропонує наукову і освітню діяльність університету Jagiellonian University на 600 років. Творці фонду сподіваються, що стипендії надані вченим і дослідникам з країн Східної та Центральної Європи, колишнього Радянського Союзу і Балкан, допоможуть встановити тісні відносини з вченими з цієї частини Європи. Фонд існує завдяки пожертвам окремих благодійників і компаній. Ініціатори сподіваються що їм вдасться накопичити достатній капітал для того, щоб бути фінансово незалежними в майбутньому.

Метою фонду є підтримка студентів аспірантури і наукових працівників, які намагаються досягти видатних досягнень в галузі наукових досліджень.

Грант складається з: стипендії розміром в 1500 PLN (340 євро); оплати проживання студентів в студентському гуртожитку в кімнаті на двох; надання базової медичної допомоги під час перебування студентів у Кракові.

2. Міжнародний фонд Мацумає та можливості участі в ньому.

Міжнародний фонд Мацумає (Японія) щорічно виділяє 20 стипендій для зарубіжних молодих вчених з метою проведення ними досліджень в японських державних або приватних університетах, наукових центрах або компаніях. Тривалість стажування становить від 3 до 6 місяців.

Вимоги до кандидатів:

у кандидата повинна бути ступінь кандидата наук або відповідна академічна кваліфікація, яка буде визнана міжнародним фондом Мацумає;

вік кандидатів – до 49 років;

кандидат повинен добре володіти англійською або японською мовою;
міжнародний фонд Мацумае виділяє стипендію для тих кандидатів, які раніше не були в Японії;

кандидати повинні мати міцні позиції і професію у себе в країні і зобов'язані повернутися після стажування назад;

у кандидатів не повинно бути проблем зі здоров'ям.

Детальна інформація про стипендії: щомісячна стипендія в розмірі 200000 йен виділяється Фондом для покриття таких витрат (вартість навчання / стажування, витрати на матеріали, проживання, харчування, проїзд і т.д ; туристична та медична страховка; авіапереліт; одноразово виплачується сума по прибуттю становить 100 000 ієн – на транспортні витрати, першу оплату житла, і т.д.)

Додаткова інформація на сайті: <http://www.mif-japan.org/>.

3. Канадський інститут українських студій (КІУС).

Основна мета наукових грантів КІУСу – сприяти й підтримувати проведення досліджень на українсько-канадську або українську тематику з гуманітарних і соціальних наук. Наукові гранти надаються проектам з перспективами опублікування(включаючи електронні джерела), чітко визначеною науковою метою, добре розробленим планом. Загалом, такий грант передбачає фінансування підготовчої роботи (наукової статті чи видання) до друку. Наукові гранти також надаються на підтримку підготовки виставок чи інших презентацій наукових результатів. Вкажіть чітко мету Вашого подання.

Наукові гранти спрямовані на підтримку незалежних досліджень, які ініційовані й виконуються одним або групою вчених. У проектах, над якими працює група дослідників, одна особа визначається як керівник проекту. Форма подання виповнюється дослідником або керівником групи від власного імені, а не від імені установи. Наукові гранти призначаються передусім на потреби вчених-фахівців в університетах або інших вищих учбових закладах,

а також незалежних учених. Вони не надаються для здобуття наукового ступеня, виконання програмних вимог чи друк матеріалів.

КІУС також підтримує наукові проекти, в яких основна увага спрямована на розробку і підготовку спеціалізованих матеріалів для викладання у вищих навчальних закладах. КІУС сприяє підготовці підручників, антологій, хрестоматій, посібників, бібліографій, збірок документальних або джерельних матеріалів, призначених насамперед для вищих навчальних закладів. Гранти, як правило, не надаються на проекти, призначені для загальноосвітніх шкіл. Також, гранти не надаються для підготовки перекладів, за виключенням ситуацій, коли переклад вимагає наукового обґрунтування, що мусить бути чітко зазначено в поданні.

Наукові гранти спрямовані на покриття лише поточних витрат, пов'язаних з роботою над проектом, і виключають майбутні витрати та особистий прибуток.

Подаватися на наукові гранти може науковець з університету або іншого вищого навчального закладу Канади, іншої країни, а також незалежний науковець.

Аспіранти і наукові асистенти. Претенденти, які бажають наймати для досліджень асистентів, повинні обґрунтувати необхідність їхньої участі в проекті. Наукові асистенти чи аспіранти можуть працювати на неповній ставці як асистенти проекту, якщо це відповідає правилами цього університету.

Подання, яке передбачає кошти на оплату аспірантів чи наукових асистентів, має включати опис конкретного обсягу роботи, яку вони виконуватимуть. Претенденти на наукові гранти, які хочуть найняти аспірантів, повинні довести необхідність цих посад, включити в подання детальний опис обов'язків асистентів і, по можливості, зразки їхніх наукових робіт. Для того, щоб найняти студента на посаду наукового асистента, достатньо подати опис його кваліфікації.

Подання. Подання подається дослідником або, у випадку групи вчених, керівником проекту – науковцем, який ініціював цей проект і є відповідальним

за нього. Керівник проекту також несе відповідальність за адміністративну роботу, пов'язану з реалізацією гранту.

У проектах, в яких задіяні більше ніж один дослідник, кожному учасникові потрібно подати резюме та підписати форму подання, цим самим підтверджуючи свою участь у проекті. У формі треба також зазначити роль і внесок кожного учасника.

Для точної і об'єктивної оцінки дослідного проекту, претенденти мають подати чітко викладене обґрунтування, в якому докладно описано план виконання пропонованого дослідження та огляд літератури з теми. Можна додати копії питальників, текстів та інших дослідних матеріалів, якщо вони стосуються дослідження.

Претенденти повинні зазначити тривалість проекту і кошторис усіх витрат. Гранти надаються на один рік, тому у поданні на грант повинно бути чітко вказано, що планується зробити впродовж року і як це пов'язано з досягненням загальної мети проекту. Якщо проект є частиною якогось більшого або поточного проекту, претендент має це чітко зазначити. Претендент також мусить проінформувати КІУС про подання на інші гранти, а також кошти, отримані з інших джерел.

Претендентам рекомендується подати зразки своїх попередніх робіт, що стосуються теми чи іншої наукової діяльності.

Бюджет дослідження. Витрати, які не фінансуються:

- а. стипендія, зарплата чи гонорар
- б. накладні витрати університету
- в. витрати на участь у конференції
- г. подорожні витрати родичів дослідника, за винятком, якщо вони є членами дослідної групи
- г. довідники та матеріали для особистої чи кафедральної бібліотек, навчальний матеріал
- д. офісне обладнання (комп'ютери, копіювальні машини, факс-машини тощо)

- е. оформлення паспортів
- є. оплата банківських послуг та обмін валют
- ж. витрати на догляд за дітьми
- з. витрати на прокат приватних автомашин або їх утримування
- и. витрати, здійснені перед отриманням гранту
- і. Витрати на проживання, які пов'язані з роботою над проектом.*

* У бюджеті можна зазначити витрати на проживання під час поїздок.

Вони можуть не покривати всіх витрат на проживання, а лише частину витрат за житло, їжу та особисті потреби.

Умови отримання дотації. Отримавши грант, дослідники зобов'язані дотримуватися умов гранту і загальних положень, викладених у цьому довіднику. Інститут залишає за собою право скасувати грант після відповідного повідомлення, якщо дослідник (керівник проекту) не дотримується цих умов або якщо проект виявився безперспективним.

Звіт про дослідження та детальний опис фінансових витрат включно з копіями квитанцій потрібно надіслати до КІУСу протягом шести місяців по закінченні терміну гранту.

Грант буде виплачено лише після отримання підписаного листа від дослідника (керівника проекту), який погоджується з термінами і умовами гранту.

При не дотриманні термінів і умов гранту, КІУС залишає за собою право припинити дію договору та вимагати від керівника проекту повернення всіх витрачених коштів.

Виплата гранту. Як правило, гранти виплачуються у вересні безпосередньо на банківський рахунок заявника. Наукові гранти не можуть використовуватися для покриття витрат, здійснених до отримання грантів.

Якщо отримувачеві гранту потрібні додаткові кошти на проект під час терміну дії гранту, можна написати листа, в якому чітко пояснити, на що потрібні додаткові фінанси і вказати стан фінансів на поточний час. Таке прохання треба внести до початку витрат.

Звіти, рукописи та результати дослідження.

Детальний фінансовий звіт треба подати не пізніше шести місяців по закінченні терміну дії гранту. До фінансового звіту треба додати оригінали (або відскановані копії) квитанцій.

Звіт про дослідницьку діяльність і рукописи/результати дослідження:

До кінцевого фінансового звіту треба додати звіт про дослідницьку діяльність. У ньому подаються результати досліджень і короткі пояснення, якщо певні завдання не виконано. Якщо в проекті брали участь аспіранти чи наукові асистенти, треба також подати короткий опис їхньої роботи.

Завершені рукопис/результати дослідження мають бути подані до КІУСу.

Тема 4. Гранти ООН.

Система грантів ООН. Гранти в сфері розвитку демократії та права.
Гранти в сфері культури.

Мета лекційного заняття – визначити основні гранти та програми розвитку ООН та надати їм стисло характеристику.

Рекомендовані інформаційні джерела 1-17.

План лекції:

1. Характеристика Фонду демократії ООН.
2. Характеристика Програми розвитку ООН.

1. Характеристика Фонду демократії ООН.

Фонд демократії Організації Об'єднаних Націй (ФДООН), який почав функціонувати в квітні 2006 року, було засновано на Всесвітньому саміті 2005 року. Перед Фондом була поставлена задача виступати в ролі механізму надання субсидій для надання підтримки в налагодженні партнерських відносин між громадянським суспільством і Організацією Об'єднаних Націй з метою заохочення демократії в усьому світі. Генеральний секретар доручив ФМПООН створити структуру цього фонду і забезпечувати управлінський

контроль і адміністративну підтримку. Бюро Організації Об'єднаних Націй з питань партнерства взяло на себе ці обов'язки в 2006 році.

Двома керівними механізмами Фонду є Консультативна рада та Консультативна група по програмам. До складу Консультативної ради входять 19 членів, які призначаються Генеральним секретарем. Головна мета Консультативної ради полягає в наданні директивних вказівок для розробки програми і керівних принципів в області фінансування, а також у винесенні пропозицій з питань фінансування на затвердження Генеральним секретарем. До складу Консультативної групи за програмами входять шість установ і програм Організації Об'єднаних Націй, включаючи Управління Верховного комісара Організації Об'єднаних Націй у справах біженців, Програму розвитку Організації Об'єднаних Націй, Фонд Організації Об'єднаних Націй для розвитку в інтересах жінок, Управління Організації Об'єднаних Націй з наркотиків і злочинності, Департамент операцій з підтримання миру і Департамент з політичних питань. Управління Організації Об'єднаних Націй з підтримки побудови миру також бере участь в засіданнях Консультативної групи за програмами. Мета Консультативної групи за програмами полягає в використанні конкретного технічного досвіду кожного підрозділу в ході процесів оцінки і контролю якості, а також у виконанні консультативних функцій в області контролю і оцінки проектів під час етапів здійснення.

Метою Фонду є створення чіткої системи надання щорічних грантів, яка буде легко зрозуміла як для донорів, так і для країн, що звертаються з проханням про допомогу:

а) розробка критеріїв фінансування програм – в контакт з Консультативною групою по програмам – для їх подання Консультативній раді Фонду;

б) запит і отримання пропозицій на основі керівних вказівок, розроблених спільно з Консультативною групою по програмам і затверджених Консультативною радою, а також надання оперативно-функціональної і технічної допомоги Раді;

- c) аналіз пропозицій щодо проектів для їх подання Раді і Генеральному секретарю;
- d) проведення заходів по збору коштів, а також агітаційних заходів з метою налагодження партнерських відносин з іншими провідними організаціями, що сприяють розвитку демократії;
- e) спостереження за здійсненням і фінансуванням проектів і програм та заходів з оцінки, а також сприяння проведенню ревізії;
- f) рішення всіх питань, пов'язаних з політикою розподілу фінансових коштів, і участь в розробці політики Організації Об'єднаних Націй у сфері розвитку демократії;
- g) координація діяльності з відповідними партнерами Організації Об'єднаних Націй та іншими сторонами;
- h) розробка заходів у сфері громадської інформації з метою сприяння роботі Фонду демократії Організації Об'єднаних Націй.

2. Характеристика Програми розвитку ООН.

Програма Розвитку ООН є однією з організацій, що системно підтримує в Україні розвиток підприємництва та самозайнятості, та першою донорською структурою, що відкрила спеціальні програми для постраждалих внаслідок конфлікту в Україні

Програма Розвитку ООН (ПРООН) є глобальною мережею ООН в галузі розвитку. ПРООН тісно співпрацює з усіма верствами суспільства та допомагає країнам розбудувувати спроможність протистояти кризам, розвивати та підтримувати економічне зростання, спрямоване на покращення життя кожної людини. Ми працюємо у 170 країнах та пропонуємо рішення та глобальне бачення з урахуванням специфіки місцевого розвитку з метою розширення прав та можливостей людей та підвищення життєздатності держав. ПРООН працює над подоланням бідності, нерівності та соціальної ізоляції та виступає на захист прав людини та розширення прав і можливостей жінок та представників вразливих груп.

Основна мета ПРООН – підтримати Україну на шляху сталого людського розвитку, спрямованого на досягнення заможної, демократичної та сильної держави, в якій ніхто не залишається осторонь і враховується думка кожного і кожної.

ПРООН керується Цілями розвитку тисячоліття та Конвенціями ООН, до яких приєдналася Україна. Наша діяльність особливо спрямована на боротьбу із бідністю у сільських районах шляхом впровадження ефективних моделей соціального і економічного розвитку та розвитку навколишнього середовища, а також шляхом підтримки демократичних процесів, установ та мереж.

Програма допомагає та посилює партнерів на національному та місцевому рівні, які розробляють сталі рішення для забезпечення всеосяжного національного, регіонального та місцевого розвитку.

ПРООН досягає своїх цілей є у партнерстві з Урядом України, іншими агентствами ООН, установами з розвитку, громадянським суспільством та місцевими громадами. Ми допомагаємо знайти українські рішення для всесвітніх та національних викликів у сфері розвитку за рахунок проведення низки ініціатив, заснованих на досвіді та порівняльних перевагах ПРООН

Починаючи з 1993 р. ПРООН надає допомогу Уряду України у розробці рішень для здійснення переходу від планової до ринкової економіки та розвитку демократичної системи. Партнерство ПРООН з національними, регіональними та місцевими установами стало каталізатором прийняття законів та стратегій і посилення цих установ для інтеграції України до світових процесів.

ПРООН розбудовує спроможність державних та громадських установ щодо ефективного сприяння політичним реформам, законодавчим та регуляторним процесам. Це стосується пенсійної та соціальної реформи, вступу України до Світової організації торгівлі, розробки нової політики у сфері навколишнього середовища, внесення змін до законодавства, забезпечення верховенства права та доступу до правосуддя. Окремі зусилля

були спрямовані на розбудову спроможності громадянського суспільства активно сприяти процесам розвитку. ПРООН надала підтримку Україні щодо підготовки, виконання та моніторингу національної політики та стратегій, заснованих на ЦРТ та принципі збалансованого зростання. Іншою сферою діяльності ПРООН є сприяння гендерній рівності та розширення можливостей жінок – національні партнери та організації громадянського суспільства визнають роль ПРООН у цьому напрямку.

Крім роботи на політичному рівні, ПРООН налагоджує партнерство з національними та місцевими органами влади, організаціями громад, приватного сектору та іншими агентствами ООН для відчутного покращення життя людей. Працюючи на рівні громад, ПРООН продемонструвала ефективність підходу до врядування, заснованому на участі всіх, для визначення та впровадження місцевих рішень щодо розвитку. Безпосередню користь від діяльності ПРООН отримали більше мільйона людей у 2 000 громад та сіл, оскільки ПРООН сприяла відбудові шкіл, закладів охорони здоров'я, ремонту систем вуличного освітлення, опалення та водопостачання, можливостям працевлаштування для людей з інвалідністю, доступу до соціальних послуг та безкоштовної правової допомоги. Більшість з цих ініціатив значним чином сприяли покращенню енергоефективності в Україні.

Перспективи роботи у 2017 р. в Україні.

В Україні структура діяльності ПРООН з надання допомоги зосереджується на чотирьох напрямках у сфері розвитку, якими є демократичне урядування, добробут, скорочення бідності та досягнення ЦРТ; місцевий розвиток та безпека людини; енергетика та навколишнє природне середовище. За кожним з цих напрямків ПРООН підтримує баланс між політикою та роботою з адвокації, заходами із розбудови спроможностей та пілотними проектами. Представництво ПРООН працює в Україні з 1993 р.

ПРООН розвиває партнерські відносини з людьми на різних щаблях суспільства, які допомагають розбудовувати держави, здатні до подолання кризи, започаткування та збереження розвитку задля підвищення якості життя

усіх громадян. Через представництва у 177 державах та територіях ми пропонуємо глобальне бачення та місцевий досвід, які допомагають у реалізації прав та можливостей у житті громадян та розбудові витривалих націй. Світові лідери взяли на себе зобов'язання з досягнення Цілей Розвитку Тисячоліття, зокрема всеохоплюючої цілі щодо скорочення бідності удвічі до 2015 р. Мережа ПРООН поєднує та координує міжнародні та загальнодержавні зусилля з досягнення цих Цілей. Увага ПРООН зосереджується на забезпеченні допомоги державам у тому, що стосується опрацювання і поширення способів розв'язання нагальних проблем у таких сферах:

- Демократичне урядування;
- Скорочення бідності;
- Відвернення кризи, відновлення та подолання її наслідків;
- Навколишнє природне середовище та енергетика;
- ВІЛ/СНІД.

ПРООН сприяє країнам, що розвиваються, в ефективному залученні та використанні міжнародної допомоги. За всіма напрямками діяльності ПРООН виступає на користь захисту прав людини, розвитку спроможностей, розширення прав та можливостей для жінок. У щорічній доповіді ПРООН «Звіт з людського розвитку» особлива увага приділяється глобальному дискурсу з ключових питань розвитку, презентації нових інструментів вимірювання, інноваційного аналізу та часто суперечливим пропозиціям з питань політики. Інклюзивний підхід та система аналітики у рамках цього глобального звіту трансформується у регіональні, національні та місцеві звіти з людського розвитку, розробка яких також підтримується ПРООН.

ПРООН працює спільно з країнами над аналізом та наданням відповіді щодо аспектів епідемії ВІЛ та системи охорони здоров'я, пов'язаних з розвитком, а також над визнанням того факту, що заходи, спрямовані на підтримку розвитку поза межами системи охорони здоров'я, часто можуть суттєво сприяти досягненню кращих результатів у цій сфері. Як організація-

засновник та ко-спонсор ЮНЕЙДС, у наданні відповіді на епідемію ВІЛ ПРООН керується встановленим ЮНЕЙДС розподілом напрямків діяльності, що передбачає конкретні сфери відповідальності для кожного з десяти ко-спонсорів та Секретаріату ЮНЕЙДС. Діяльність ПРООН спрямована на розв'язання тих аспектів епідемії ВІЛ, які пов'язані з плануванням та оптимізацією розвитку, державним управлінням щодо відповіді на епідемію ВІЛ, а також із законодавством, правами людини, гендерною рівністю та сексуальною розмаїтістю. Крім того, ПРООН сприяє розбудові глобальних партнерств через співпрацю з Глобальним фондом для боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією, Програмою ВООЗ «Звернути назад малярію» та спеціальними програмами з підтримки репродуктивної функції людства та відповіді на інфекційні хвороби, на які особливо наражаються бідні верстви населення. ПРООН підтримує адвокацію та дослідження, спрямовані на досягнення Цілей Розвитку Тисячоліття, зокрема через розвиток ініціатив, які охоплюють кілька ЦРТ та разом з досягненням інших ЦРТ створюють ефект синергії щодо цілей у рамках відповіді на ВІЛ.

Планування розвитку.

Як засвідчує досвід, найбільш ефективними є національні відповіді на СНІД, які розглядають ВІЛ не тільки як медичну проблему та охоплюють цілу низку секторів та зацікавлених сторін. Активне включення проблематики ВІЛ до процесів розвитку є ефективним способом забезпечення взаємозв'язку заходів у рамках відповіді на ВІЛ зі стратегіями з подолання бідності та у сфері національного розвитку, зокрема щодо досягнення ЦРТ, разом із уможливленням використання різними зацікавленими сторонами своїх порівняльних переваг для забезпечення відповіді на СНІД. ПРООН підтримує стратегічну інтеграцію та стале фінансування відповіді на епідемію ВІЛ у рамках національних механізмів розвитку та стратегій скорочення бідності, розширює оцінювання та впровадження стратегій з послаблення негативних соціально-економічних наслідків СНІДу та спільно зі Світовим банком сприяє

розвитку загальнодержавних стратегій та планів дій у рамках відповіді на СНІД.

Через зростання обсягу заходів у відповідь на епідемію ВІЛ країни часто стикаються з складнощами у координації заходів комплексної національної відповіді, яка сприяє залученню різних зацікавлених сторін, зокрема представників громадянського суспільства та ВІЛ-позитивних осіб. ПРООН посилює урядування у рамках національних відповідей на ВІЛ через підтримку загальнодержавних та місцевих органів, відповідальних за відповідь на СНІД, задля розбудови спроможностей з координації дій у сфері ВІЛ та впровадження районних та муніципальних програм у відповідь на ВІЛ. Також ПРООН сприяє розвитку партнерств між владою та громадянським суспільством та відстоює ширше залучення жінок та чоловіків, що живуть з ВІЛ, до розробки, впровадження та оцінювання програм з реалізації відповіді на СНІД.

Партнерство між ПРООН та Глобальним фондом.

З 2003 р. ПРООН на партнерських засадах співпрацює з Глобальним фондом для боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією задля впровадження програм з реалізації відповіді на ВІЛ, туберкульоз та малярію у країнах з низьким та середнім рівнем доходів. Головна функція ПРООН полягає у підтримці національних партнерів з метою посилення спроможностей щодо ефективного використання коштів, що надаються Глобальним фондом, зокрема через оптимізацію урядування, партнерств, закупівель, фінансування та навичок з управління проектами. Крім того, за виключних обставин та у випадку надзвичайних ситуацій уряди та місцеві партнери зверталися до ПРООН з проханням виступити у якості Основного реципієнта з використання грантів Глобального фонду. У такий спосіб ПРООН співпрацює з Глобальним фондом для надання підтримки низці країн щодо удосконалення систем управління, впровадження та нагляду за використанням грантів Глобального фонду. ПРООН виконує роль Основного реципієнта лише протягом обмеженого проміжку часу, протягом якого надається підтримка із розбудови

спроможностей одного або кількох місцевих кандидатів, аби уможливити подальше здійснення ними управління грантами.

Відповідно до глобальної стратегії ПРООН в Україні працює над розбудовою національних спроможностей задля забезпечення ефективної відповіді на епідемію ВІЛ/СНІД та приділяє особливу увагу до проблем молоді та прискоренню прогресу на шляху до досягнення ЦРТ, пов'язаних охороною здоров'я, на основі реалізації прав людини та підходів, що ґрунтуються на гендерній рівності. Діяльність ПРООН доповнює заходи інших міжнародних донорів та сприяє реалізації Об'єднаної програми ООН зі СНІДу на 2012-2016 рр. ПРООН тісно поєднує підтримку за напрямком ВІЛ/СНІДу зі визначеними національними пріоритетами та усуває наявні прогалини у досягненні коротко- та довгострокових пріоритетів. Зокрема діяльність ПРООН спрямована на:

- посилення здатності держави та організацій громадського суспільства задля ефективного планування, впровадження, моніторингу та оцінювання національних та субнаціональних стратегій та планів дій у рамках відповіді на ВІЛ/СНІД, а також просування здорового способу життя, особливо серед молоді;
- сприяння профілактиці та уникненню ризиків передачі ВІЛ/СНІДу серед молоді із особливими потребами, молоді з груп підвищеного ризику, вагітних споживачів наркотиків, а також молоді, яка живе або працює на вулиці;
- розбудову спроможностей державних установ щодо захисту прав людей, що зазнають впливу ВІЛ/СНІДу, особливо молоді; врахування у політиці та планах дій зв'язків з ВІЛ та гендерною проблематикою; забезпечення рівного доступу до послуг з захисту, лікування, догляду та підтримки для чоловіків, що мають секс з чоловіками, та трансгендерних осіб;
- розбудову спільноти людей, що живуть з ВІЛ, у країнах Східної Європи та Центральної Азії задля створення на сталій основі сприятливого середовища у цьому регіоні та забезпечення універсального доступу до

захисту, лікування, догляду та підтримки у зв'язку з ВІЛ/СНІДу відповідно до міжнародних стандартів реалізації прав людини, особливо для молоді.

Детальніше: <https://unaids.org.ua/ua/about-unaids/diyalnist-v-ukrajini/prohrama-rozvytku-oon>.

Програма розвитку ООН оголосила конкурс бізнес-грантів серед переселенців та місцевого населення Донецької і Луганської областей з підконтрольних Україні територій.

Грантова підтримка надається на започаткування або відновлення, розширення підприємницької діяльності та малого бізнесу, повідомляється на сайті ПРООН.

«Подані на конкурс бізнес-плани мають демонструвати високий потенціал та довгострокові перспективи отримання прибутку, а також мати реалістичні ринкові показники, передбачати створення умов для самозайнятості та/або створення додаткових робочих місць, включаючи й для членів сімей», – йдеться в повідомленні.

Кошти гранту можуть бути використані, зокрема, на такі види діяльності в межах реалізації бізнес-планів: купівля нового обладнання або інструментів для виробництва товарів чи надання послуг; оренда нежитлових приміщень для здійснення бізнес діяльності до 2 місяців; виплату заробітної плати персоналу до 2 місяців; забезпечення ресурсами для виробництва товарів та надання послуг; купівлю франшизи за договором комерційної концесії з відповідним обладнанням.

Максимальний розмір гранту на реалізацію одного бізнес-проекту може становити 200 тис. гривень.

Зауважується, що гранти не надаватимуться на реалізацію бізнес-планів, пов'язаних із роздрібною чи оптовою торгівлею в магазинах чи поза магазинами, у тому числі торгівлею у мережі Інтернет.

Повідомляється, що заявка здійснюється через он-лайн систему за посиланням: www.grant.ccc-tck.org.ua.

Детальніше: <http://hromadske.ua/posts/oon-nadaie-pereselentsiam-hrantly-do-200-tys-hrn-na-rozvytok-biznesu>.

Тема 5. Гранти Сполучених Штатів Америки.

Гранти посольства США. Міжнародний центр ім. Вудро Вільсона. Фонд громадянських досліджень та розвитку. Фонд Форда.

Мета лекційного заняття – ознайомити із можливостями участі у грантових програмах США.

Рекомендовані інформаційні джерела 1-9, 14.

План лекції:

1. Програми посольства США в Україні.
2. Діяльність міжнародних фондів США.

1. Програми посольства США в Україні.

Програми посольства США працюють в Україні на постійній основі. На початку кожного року посольство затверджує бюджет та може вносити зміни у пріоритети та форму подачі, яка залишається при цьому майже незмінною протягом останніх 15 років.

Характеристика діяльності Фонду розвитку демократії посольства США:

- Заявки приймаються на розгляд постійно, без кінцевих термінів, відбір відбувається 4 рази на рік;
- Бюджет проектів може бути до 24 000 доларів (реальна ефективна практика підтримуваних проектів – 10 000 – 15 000 доларів США);
- Форма заявки досить нескладна (єдиний нюанс – заявка подається українською ТА англійською мовами);
- Робота на всій території України;
- Широкі пріоритети (в тому числі розвиток підприємницьких ініціатив та підтримка внутрішньо переміщених осіб);

Посольство США є одним із системних донорів, що здійснюють свою діяльність протягом тривалого часу.

Перспективність діяльності у 2017 році.

Програма обміну викладачами (FER) на 2017 рік.

Закордонна сільськогосподарська служба Посольства США продовжує прийом заявок на участь у Програмі обміну викладачами (FER) на 2017 рік для викладачів аграрних університетів державної форми власності і мати досвід роботи у сфері сільськогосподарської економіки і маркетингу, агробізнесу, або суміжних областях. Суть програми полягає в організації стажування протягом п'яти місяців для викладачів вищих навчальних закладів у вузах США для того, щоб розширити їх знання і здатність навчати сільськогосподарської економіки і маркетингу та агробізнесу в умовах ринкової економіки.

Програма «Малі гранти на підтримку культурних та освітніх проєктів.

Залежно від наявності коштів, Посольство США надаватиме малі гранти, про які піде мова нижче, українським та американським організаціям, що мають статус недержавних і неприбуткових, а також фізичним особам.

Програма має на меті висвітлювати зв'язки між Сполученими Штатами та Україною, зміцнювати двосторонні відносини та взаєморозуміння між людьми двох країн за допомогою культурних, мистецьких та освітніх програм.

Програма «Гранти для учасників програм обмінів».

Посольство США в Києві оголошує конкурс на Програму «Гранти для учасників програм обмінів» 2017. Залежно від наявності коштів, Посольство США надаватиме малі гранти, про які піде мова нижче, випускникам/учасникам програм обмінів і стажування, що фінансуються урядом США. Програма має на меті активізувати зв'язки між випускниками, стимулювати професійний розвиток, сприяти їх активній участі у проєктах, що залучають громадянське суспільство до демократичних перетворень в Україні, сприяють толерантності та інтеграції переміщених осіб у суспільне життя, а також висвітлюють міцні зв'язки між людьми в Сполучених Штатах та України. Тематичні пріоритети і вимоги програми детально описані нижче.

Сума грантів: від 4000 дол. США до 24000 дол. США.

Загальний конкурс проектів Фонду сприяння демократії

Посольство США запрошує українські неприбуткові та неурядові організації взяти участь у конкурсі проектів Фонду сприяння демократії. Заявки на загальний конкурс приймаються постійно, не існує кінцевого терміну подачі заявок – конкурс є постійно діючим.

Загальний конкурс Фонду розвитку українських ЗМІ

Посольство Сполучених Штатів Америки запрошує незалежні засоби масової інформації (друковані, радіо, телевізійні та електронні) подавати заявки на конкурс Фонду розвитку українських ЗМІ. Конкурс проходить на постійній основі і не має кінцевого терміну.

Детальніше: <https://ukrainian.ukraine.usembassy.gov/uk/current.html>.

2. Діяльність міжнародних фондів США.

Міжнародний центр імені Вудро Вільсона створений з метою об'єднати світ ідей і світ політики, підтримуючи проекти вчених і практикуючих фахівців в цій області. Постійний відкритий діалог між державною політикою та стипендіатами та робить Центр унікальним.

Конгрес заснував Центр в 1968 році як офіційний, національний меморіал президента Вільсона. На відміну від фізичних пам'ятників, це живий пам'ятник, чия робота проводиться в пам'ять «ідеалам та інтересам Вудро Вільсона». Міжнародний науковий центр імені Вудро Вільсона (*Woodrow Wilson International Center for Scholars*) запрошує науковців, практиків, журналістів, публічних інтелектуалів взяти участь у конкурсі стипендій і провести 9 місяців у Вашингтоні. Протягом цього часу учасники програми будуть працювати над дослідженнями в галузі соціальних та гуманітарних наук, які допомагають розумінню важливих політичних процесів сучасності як на національному, так і міжнародному рівні.

Дослідницькі проекти мають носити неупереджений характер, перегукуватися з питаннями державної політики або стосуватися історичних чи культурних подій.

Програма розпочинається щороку у вересні й триває 9 місяців (у виняткових випадках термін може бути скорочений до 4 місяців). Стипендіати мають бути готові взаємодіяти з політиками у Вашингтоні та зі співробітниками Центру Вудро Вільсона, які займаються аналогічними питаннями.

Організатори надають стипендіатам офіс для роботи, виплачують стипендію, частково покривають вартість медичного страхування і транспортних витрат.

Вимоги: Взяти участь у програмі можуть дослідники з різних країн, які мають унікальний досвід і представляють різні сфери (академічну, урядову, корпоративну). Для представників з академічної сфери необхідна наявність вченого ступеня. Претенденти з неакадемічних сфер мають продемонструвати значний рівень професійних досягнень. Знання англійської мови – обов'язкове.

Документи:

- 01 аплікаційна форма;
- 02 CV (не більше 3 сторінок);
- 03 список публікацій;
- 04 опис проекту (не більше 5 сторінок);
- 05 бібліографія проекту;
- 06 фінансова інформація про проект;
- 07 рекомендаційні листи.

Документи можна завантажити через сайт програми або надіслати поштою на адресу Центру.

Фонд цивільних досліджень і розвитку (CRDF Global) – громадська некомерційна організація, заснована в 1995 році Національним науковим фондом згідно з рішенням Конгресу США з метою сприяння міжнародному

науково-технічному співробітництву через надання грантів, технічних ресурсів, проведення навчання для науковців та дослідників. CRDF Global базується в Арлінгтоні (Вірджинія, США) з офісами в таких країнах як Україна (Київ), Казахстан (Алмата), Росія (Москва), Азербайджан (Баку, з 2010 року), Йорданія (Амман, з 2010 року).

Україна є одним із провідних партнерів Фонду.

Мета: Міжнародна наукова співпраця для миру та процвітання.

Наша місія:

* Проведення спільних досліджень та розвиток науково-дослідних можливостей, які дозволяють вченим та інженерам працювати над вирішенням критично важливих питань безпеки, економіки, освіти та інших соціальних потреб;

* Сприяння миру та процвітання шляхом фінансування цивільних науково-дослідних проектів, які підтримують глобальні цілі нерозповсюдження ядерної зброї;

* Підтримка застосування науки і технологій для економічного зростання шляхом розвитку міжнародного співробітництва, навчання, підприємництва та комерціалізації технологій;

* Покращення фундаментальної і технічної освіти шляхом розвитку наукових досліджень в університетах.

Основні напрямки діяльності CRDF Global в Україні:

- дослідницькі гранти науковцям, що працюють у фундаментальній та прикладній науці;
- гранти на обладнання;
- гранти на підтримку комерціалізації технологій, наукові конференції та навчальні семінари;
- сприяння інтеграції наукових досліджень і вищої освіти.

З початку своєї діяльності (вересень, 1995 р.) Фонд цивільних досліджень та розвитку (CRDF Global) підтримав українських вчених за десятьма програмами, надав 699 грантів для виконання науково-дослідних

проектів на загальну суму 21,55 млн. дол. США, в тому числі від CRDF 12,23 млн. дол. США, від американських компаній-партнерів 7,15 млн. дол. США, та від Уряду України – 2,15 млн. дол. США. Загалом було підтримано близько 3000 вчених з 105 наукових установ України.

Серед інститутів, що отримали найбільшу кількість грантів CRDF Global:

- Фізико-технічний інститут низьких температур;
- Інститут фізики;
- Інститут фізіології;
- Морський гідрофізичний інститут (всі - НАН України);
- Київський національний університет імені Тараса Шевченка;
- Національний технічний університет України КПІ та інші – всього

49 інститутів НАНУ, 27 університетів, 29 комерційних, громадських та інших організацій.

Детальніше: <http://www.crdf.org.ua/about/>

Фундація Форда, іноді Фонд Форда (англ. Ford Foundation) – американський благодійний фонд, створений для, фінансування різних програм і проектів для підтримки демократії, зменшення бідності, сприяння міжнародній співпраці і розвитку людства. Штаб-квартира фонду знаходиться в місті Нью-Йорк. Президент фонду – Луїс Убіньяс. Фонд Форда був заснований 15 січня 1936 р. Едселем Фордом, сином Генрі Форда, і двома директорами «Ford Motor Company». Перші роки Фонд базувався в штаті Мічиган і працював під керівництвом членів родини Форд і компаньйонів, надаючи фінансову підтримку таким організаціям, як Госпіталь Генрі Форда, Грінфілд-Вілледж, Музей Генрі Форда та ін. Після смерті Едсела Форда в 1943 р. і Генрі Форда в 1947 р., керівництво Фондом Форда перешло до старшого сина Едсела, Генрі Форду II. Із середини 1970-х рр. Фонд Форда не має ніякого відношення не до Ford Motor Company, не до сім'ї Фордів. Генрі Форд II, останній член сім'ї в раді директорів фонду, відмовився від участі в управлінні фондом у 1976 р.

Із 1952 по 1970 рр. фінансував освітню мережу телебачення National Educational Television (NET). У 1952 р. фонд відкрив свій перший міжнародний офіс в Нью-Делі, Індія, в 1976 р. надав допомогу при створенні Гремін Банку Мухаммада Юнуса, в Бангладеші. До кінця 1980-х рр. фонд почав надавати допомогу в боротьбі зі СНІДом.

Заснований в 1936 році як незалежна непідприємницька та недержавна організація.

Мета діяльності: зміцнення демократичних цінностей, скорочення бідності і соціальної несправедливості, розвиток міжнародного співробітництва, а також просування досягнень людства.

Сфера діяльності та види підтримки: економічні, суспільні науки, права людини і міжнародне співробітництво, освіта, релігія, мистецтво і культура. Виявляється підтримка спільних проектів.

Працюючи в різних країнах світу, Фонд Форда прагне сприяти розвитку плюралізму, здійсненню принципу рівних можливостей та усунення дискримінації за ознаками статі, раси, віросповідання або яким-небудь іншим. У зв'язку з цим при підготовці рекомендації на грант керівник програми враховує співвідношення працюючих в організації жінок і чоловіків.

Довгострокові проекти, програми, конкурси.

Фонд веде такі програми: Мир і соціальна справедливість, Права людини і правосуддя, Посилення неурядової правозахисної інфраструктури, Просування ефективних засобів захисту прав людини, Знання, творчість і свобода, Культура, мистецтво та журналістика, Сексуальність і репродуктивне здоров'я, Екологічне право та сталий розвиток громад, Міжнародна програма стипендій Фонду Форда.

Детальніше: http://www.nlr.ru/prof/social_funds/fund/19.html

Тема 6. Гранти європейських фондів.

Erasmus. Фонд Александра фон Гумбольдта.

Мета лекційного заняття – розкрити можливості участі в грантових програмах європейських фондів.

Рекомендовані інформаційні джерела 1-17.

План лекції:

1. Проект Erasmus в Україні.
2. Фонд Олександра фон Гумбольдта.
3. Інші грантові можливості в Європі.

1. Проект Erasmus в Україні.

Проект «Національний Еразмус+ Офіс в Україні» (НЕО) у тісній співпраці з Представництвом ЄС в Україні забезпечує допомогу та підтримку Виконавчому агентству з питань освіти, аудіовізуальних засобів і культури (ЕАСЕА) щодо запровадження в Україні Програм ТЕМПУС, ЕРАЗМУС+ у сфері вищої освіти. НЕО досліджує розвиток вищої освіти в Україні та інших сфер освіти у разі потреби.

У співпраці з Представництвом ЄС в Україні, НЕО є контактним центром для всіх зацікавлених потенційних учасників, бенефіціарів і стейкхолдерів щодо заходів ЕАСЕА та Європейської Комісії в сфері (вищої) освіти.

Мандат Національного Еразмус+ офісу в Україні в рамках Програми ЕРАЗМУС+ включає заходи спрямовані на підтримку, популяризацію, моніторинг та поширення інформації про Програму, зокрема у сфері вищої освіти у співпраці з іншими країнами-партнерами (Ключові напрями діяльності КА1, КА2, КА3).

Цільові групи:

- бенефіціари Програми ЕРАЗМУС+ у сфері вищої освіти в Україні: вищі навчальні заклади, викладачі та студенти, громадянське суспільство, неурядові організації, підприємства, академічні, професійні, студентські об'єднання та асоціації, професійні організації, науково-дослідницькі

установи, заклади професійної освіти, а також інші стейкхолдери, які мають право брати участь у конкурсах Програми ЕРАЗМУС+ у сфері вищої освіти;

- національні органи державної влади, відповідальні за вищу освіту, та їх установи;
- потенційні апліканти, грантоотримувачі, бенефіціари та інші стейкхолдери у сфері вищої освіти в Україні;
- інші НЕО, передусім країн регіону Східного партнерства, та Національні агентства держав Програми ЕРАЗМУС+, з якими співпрацює НЕО з метою пошуку партнерів, обміну кращим досвідом і проведення спільних заходів.

НЕО співпрацює з контактною особою Напрямку Марії Кюрі-Складовської задля посилення синергії між програмами ГОРИЗОНТ 2020 та ЕРАЗМУС+.

Загальна мета: Поширення інформації про Програму ЄС ЕРАЗМУС+ у сфері вищої освіти та її популяризація, а також посилення впливу міжнародного компоненту Програми через ефективне запровадження освітніх проектів ЕРАЗМУС+ в Україні.

Завдання: Забезпечення допомоги та підтримки Європейській Комісії, Виконавчому агентству з питань освіти, аудіовізуальних засобів і культури (ЕАСЕА), Представництву ЄС в Україні та національними органам державної влади, вищим навчальним закладам України в запровадженні міжнародної складової Програми ЕРАЗМУС+ у сфері вищої освіти. Здійснення моніторингу та забезпечення підтримки щодо запровадження та поширення результатів поточних проектів освітньої Програми ТЕМПУС ІV (2007-2013 рр.) в Україні.

Напрями Програми ЕРАЗМУС+ у сфері вищої освіти – міжнародний компонент:

КЛЮЧОВИЙ НАПРЯМ 1 (ERASMUS+ KA 1):

- Кредитна мобільність (колишня Програма ЕРАЗМУС) – координується Національними агентствами країн – членів Програми;

- Ступенева мобільність: спільні магістерські програми (включно з поточними докторськими та магістерськими програмами колишньої Програми ЕРАЗМУС МУНДУС) – координується ЕАСЕА;

КЛЮЧОВИЙ НАПРЯМ ДІЯЛЬНОСТІ 2 (ERASMUS+ КА 2):

- Розвиток потенціалу вищої освіти: СВНЕ (колишня Програма ТЕМПУС);
- Альянси знань і Стратегічні партнерства.

КЛЮЧОВИЙ НАПРЯМ ДІЯЛЬНОСТІ 3 (ERASMUS+ КА 3):

- Національна команда експертів з реформування вищої освіти;
- Діалог між Європейською Комісією та Україною;
- Дослідження за запитом ЕАСЕА;
- Регіональні спілки Асоціації випускників ЕРАЗМУС+.

Очікувані результати Програми ЕРАЗМУС+:

- Всебічна обізнаність освітянської громадськості та широкого суспільного загалу щодо можливостей Програми ЕРАЗМУС+ у сфері вищої освіти;
- Якісна консультативна допомога потенційним учасникам, аплікантам і бенефіціарам;
- Експертна оцінка та консультування для ЕАСЕА і Європейської Комісії щодо проектних заявок на етапі відбору.
- Моніторинг поточних проектів ЕРАЗМУС+ в Україні та поширення результатів проектів (включаючи діючі проекти Програми ТЕМПУС IV).
- Забезпечення якісної діяльності Національної команди експертів з реформування вищої освіти (HERE) в Україні;
- Формування, згуртування та підтримка життєдіяльності спільноти Програми ЕРАЗМУС+ у співпраці з Європейською Комісією, Представництвом ЄС в Україні та національними органами державної влади;
- Поширення інформації про ініціативи ЄС у сфері вищої освіти, їх візуальна презентація та популяризація в Україні.

За результатами відкритого конкурсу, проведеного Генеральним Директоратом Європейської Комісії з питань освіти та культури, Представництвом ЄС в Україні за участі Міністерства освіти і науки України 26 березня 2009 р. було підписано Грантову Угоду між Генеральним Директоратом Європейської Комісії з питань освіти та культури та Громадською організацією «Інститут лідерства, інновацій та розвитку», на виконання проекту «Національний Темпус-офіс в Україні». Термін дії угоди: з 1 березня 2009 р. до 31 грудня 2010 р. За відповідними погодженнями Представництва ЄС в Україні з Міністерством освіти і науки в Україні у грудні 2010 р. підписано нову Грантову угоду терміном з 1 січня до 31 грудня 2013 р.; у серпні 2013 р. підписано Додаток до Грантової Угоди про продовження терміну до 31 грудня 2014 р. відповідно до Технічного завдання проекту на 2014 р. з березня-квітня 2014 р. змінено назву офісу на Національний Еразмус+ Офіс в Україні (НЕО) та відповідно змінено веб-сайт та е-пошту з червня 2014 р. Проект технічної допомоги ЄС «Національний Темпус-офіс в Україні» було офіційно зареєстровано в Україні, та проходив постійно перереєстровано в зв'язку з продовженням діяльності, змінами завдань тощо. Всі відповідні звіти подаються до ЕАСЕА, Представництва ЄС в Україні, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України та Міністерства освіти і науки України щоквартально і щорічно.

За погодженням Представництва ЄС в Україні з Міністерством освіти і науки України, ГО «ІЛІР» у 2014 р. було підтверджено на виконання функцій Національного Еразмус+ офісу в Україні на період діяльності нової програми ЄС Еразмус+ (2015-2020 рр.).

У березні 2015 р. проект «Національний Еразмус+ офіс в Україні» і проект на діяльність Національної команди експертів з реформування вищої освіти офіційно зареєстровано в Міністерстві економічного розвитку і торгівлі України, як проекти міжнародної технічної допомоги ЄС (Реєстраційні картки відповідно №3187 і 3192), відповідні звіти подаються.

Детальніше: <http://erasmusplus.org.ua/pro-nas.html>.

2. Фонд Олександра фон Гумбольдта.

Фонд Олександра фон Гумбольдта – один з найбільших і найстаріших фондів Німеччини – був заснований в 1860. В даний момент Гумбольдтовським стипендіатами є 23 000 європейські вчених всіх галузей науки, в тому числі 40 нобелівських лауреатів.

Завдання Фонду: сприяння науковому співробітництву між іноземними та німецькими вченими, розвиток міжнаціонального культурного діалогу і наукового обміну. Завдяки виділеним Фондом стипендій та присуджуються премій іноземні вчені, що знаходяться на різних стадіях свого професійного становлення і зростання, отримують можливість приїхати в Німеччину для виконання наукового проекту за обраною ними темі у співпраці з німецькими колегами.

Фонд Олександра фон Гумбольдта щорічно на конкурсній основі на підставі заявок претендентів присуджує понад 600 науково-дослідницьких стипендій для тривалої наукової роботи в Німеччині іноземним висококваліфікованим вченим і фахівцям. До недавнього часу для подачі заявки на стипендію Фонду існувало вікове обмеження – 40 років. Тепер це обмеження скасовано. Ви можете отримати наукову стипендію Фонду, якщо Ви є молодим дослідником, який захистив дисертацію менше 4 років тому, або досвідчений дослідником, який захистив дисертацію менш, ніж 18 років тому. Згодом Фонд Олександра фон Гумбольдта зберігає зі своїми стипендіатами та вченими, відзначеними премій Фонду, довічні контакти і може систематично надавати їм подальшу підтримку в збереженні і розвитку контактів з німецькими колегами. Вчений, одного разу удостоєний стипендії Фонду назавжди зберігає звання стипендіата Фонду Олександра фон Гумбольдта.

Детальніше: <http://www.humboldt-foundation.de>

3. Інші грантові можливості в Європі

Європейський науковий фонд (European Science Foundation)
(<http://www.esf.org/coordinating-research/calls-and-funding.html>).

Фонд підтримує фундаментальні дослідження в галузі природничих і технічних наук, медицини та біомедицини, гуманітарних та соціальних наук.

Сфери діяльності, що фінансуються:

- сприяння кооперації у фундаментальних дослідженнях шляхом планування, формування і управління спільними програмами наукової діяльності;
- дослідження проблем, що мають стратегічне значення для Європи;
- сприяння вільному обміну інформацією та ідеями, сприяння кооперації у використанні існуючих коштів і в наданні нових;
- надання грантової підтримки для об'єднаних дій і громадських програм.

Бельгійський національний фонд підтримки наукових досліджень
(<http://www.fwo.be/en/fellowships-funding/>).

FWO є установою, яка підтримує новаторські фундаментальні дослідження в університетах співтовариства. FWO, стимулює міжнародне співробітництво.

Фонд надає:

- PhD стипендії (стипендії для молодих вчених, які хочуть отримати ступінь доктора філософії);
- Постдокторські стипендії (стипендії для дослідників, що мають ступінь доктора наук);
- Дослідницькі гранти (Дослідницький індивідуальний грант для молодих науковців);
- Науково-дослідні проекти (можливість отримати додаткові ресурси для залучення вчених і техніків, на придбання обладнання і для покриття їх експлуатаційних витрат шляхом отримання гранту);

- Міжнародна мобільність (FWO сприяє міжнародній мобільності, даючи дослідникам можливість отримати досвід роботи в міжнародних дослідницьких груп, із залученням науковців з-за кордону).

Фонд Арістотеля Онассіса (<http://www.onassis.gr/en/scholarships-foreigners.php>).

Фонд надає дослідницькі гранти та стипендії для навчання професорам, докторам наук, кандидатам наук, випускникам університетів для проведення досліджень у Греції з можливістю необмеженого доступу до матеріально-технічної бази та бібліотек Греції.

Модуль 2. Система грантів України.

Тема 7. Національна система грантів.

Участь України в грантових програмах. Основні чинники та можливості участі. Перешкоди участі українців в міжнародних програмах.

Мета лекційного заняття – сформулювати систему знань щодо вітчизняної системи грантів.

Рекомендовані інформаційні джерела 1-13, 15-16.

План лекції:

1. Значення фандрайзингу для України.
2. Проблеми та заходи з розвитку фандрайзингу в Україні.

1. Значення фандрайзингу для України.

Зростання ролі організацій громадянського суспільства, які здатні допомогти державі у вирішенні соціальних проблем громадян та підтримці науково-дослідних робіт і проектів сприяє розвитку фандрайзингу в Україні як інструменту пошуку джерел ресурсів тим, хто їх потребує.

Щоб перетворити потенційних донорів на донорів, фандрайзеру необхідно провести ретельно сплановану, організаційно впорядковану, з використанням поетапного аналізу та контролю роботу, результатом якої є обґрунтування актуальності, унікальності та цінності реалізації саме його

пропозиції взамін на задоволення якоїсь із мотиваційних потреб донора. Проте, на сьогодні фандрайзинг в Україні не може виступати організованим інструментом соціальної допомоги через відсутність наукових досліджень і розробок в даній галузі. Стихійний процес надання коштів від різних категорій донорів, які переважно викликані емоційними мотивами, може перетворитися в інформаційно, науково, технологічно забезпечену контрольовану систему управління з ефективним механізмом залучення та перерозподілу коштів і інших ресурсів тим, хто їх потребує.

При цьому діяльність фандрайзера націлюється не на випрошування грошей, а на розробку комплексу дій, заходів, прийомів у поєднанні з ефективними методами, що вимагає високого рівня володіння знаннями і навичками у багатьох сферах: менеджменті, маркетингу, стратегічному плануванні, зв'язках з громадськістю, проектній діяльності, фінансах, правовому регулюванні тощо. Це передбачає опанування спеціалістом з фандрайзингу великого системного обсягу знань, що можливе при здобутті лише спеціальності фандрайзера в навчальному закладі відповідного напрямку та рівня. Отже, однією із перспектив розвитку фандрайзингу в Україні є необхідність здобуття освіти фандрайзера.

2. Проблеми та заходи з розвитку фандрайзингу в Україні.

В Україні засновано Інститут професійного фандрайзингу, місією якого є створення середовища для ефективної, прозорої та відповідальної благодійності в Україні шляхом утвердження демократичних стандартів практики фандрайзингу. Інститут проводить курси та семінари для професійного навчання консультантів з фандрайзингу. Після завершення навчання та отримання позитивної оцінки, учасники одержують сертифікат Європейської фандрайзингової Асоціації та Інституту професійного фандрайзингу.

Важливою перспективою є створення законодавчих (податкових, правових) умов, які дозволили б розширити можливості фандрайзингу та

донорів. Адже відсутність сприятливого податкового законодавства (податкові пільги, стимули) для розвитку благодійництва; нестабільна система оподаткування; нерегульовані правові проблеми неприбуткових громадських організацій; відсутність інформації щодо цілей соціального проекту та системи оцінки його ефективності, а також професіоналізму у його створенні; відсутність прозорої фінансової звітності некомерційної організації; низький кваліфікаційний рівень управлінських навичок керівників неприбуткових організацій перешкоджає досягненню ефективного результату фандрайзингової кампанії.

Перспективним напрямком розширення можливостей фандрайзингової діяльності є досконале опанування методик її здійснення та усвідомлення відмінностей між даними методиками для різних категорій донорів. Для бізнес-структур ефективною формою участі у благодійництві є соціальне інвестування, для приватних осіб - їх визнання; для органів влади - співпраця та взаємовигідність від реалізації проектів у здійсненні соціальної політики тощо.

Подоланню проблем з фандрайзингу може сприяти вивчення та впровадження зарубіжного досвіду з даної сфери, наприклад, закордонних інструментів фандрайзингу: проведення загальнонаціональних конкурсів, метою яких є заохочення та популяризація благодійності і меценатства; сприяння успішному розвитку індаументів, ключовою умовою якого є звільнення від ПДВ передачі благодійним організаціям цінних паперів; оснащення комп'ютерних систем спеціалізованим програмним забезпеченням з фандрайзингу тощо. Важливим у цьому плані є поширення знань про його сутність та переваги серед громадян, поінформованість населення через проведення тренінгів, семінарів, конференцій, випуск інформаційних бюлетенів, впровадження дисципліни «Фандрайзинг», «Концепція управління грантами», «Міжнародні та національні гранти» у систему освіти тощо.

Тема 8. Гранти та стипендії Президента, Верховної ради, Кабінету міністрів України та інших відомчих установ.

Стипендіальні програми вищих органів влади в Україні.

Мета лекційного заняття — сформувати систему знань щодо грантових програм Президента, Верховної ради, Кабінету міністрів України та інших відомчих установ.

Рекомендовані інформаційні джерела 10-13, 15-16.

План лекції:

1. Стипендії Президента та Верховної Ради України.
2. Премія Президента України для молодих вчених.
3. Стипендії Кабінету Міністрів України.

1. Стипендії Президента та Верховної Ради України.

Стипендії Президента України, Верховної Ради України, а також Кабінету Міністрів України є академічними стипендіями (п.п. 1 п. 5 Порядку № 882*).

Стипендія Верховної Ради України. Для студентів вищих навчальних закладів, які виявили особливі успіхи в навчанні та науковій роботі, засновано 500 іменних стипендій Верховної Ради України, у тому числі:

175 стипендій – студентам вишів I і II рівнів акредитації;

325 стипендій – студентам вишів III і IV рівнів акредитації.

Іменні стипендії Верховної Ради України студентам вишів призначаються згідно з наказами керівників центральних органів виконавчої влади, у підпорядкуванні яких є вищі навчальні заклади (п. 3 постанови ВРУ «Про встановлення іменних стипендій Верховної Ради України студентам вищих навчальних закладів» від 05.06.1996 р. № 226/96-ВР; далі – постанова № 226).

Вищий навчальний заклад, у якому навчається обдарований студент, може висунути кандидата на призначення стипендії відповідно до Порядку

призначення іменних стипендій Верховної Ради України студентам вищих навчальних закладів, затвердженого наказом МОН від 15.10.2010 р. № 958.

Іменні стипендії призначають щороку з 1 вересня на один навчальний рік за результатами літнього семестрового контролю попереднього навчального року.

Виплачують їх з коштів, передбачених у загальному фонді кошторисів вишу на стипендіальне забезпечення.

Установлено такі розміри стипендій Верховної Ради України (п. 2 постанови № 226):

студенту вишу I-II рівнів акредитації – 900 грн/міс.;

студенту вишу I-II рівнів акредитації – 1200 грн/міс.

Стипендія Президента України. Відповідно до Положення про порядок призначення академічних стипендій Президента України студентам вищих навчальних закладів та аспірантам, затвердженого постановою КМУ від 28.10.1994 р. № 744, академічні стипендії Президента України призначаються студентам-відмінникам вищих навчальних закладів України та аспірантам, які найбільш відзначилися у навчальній та науковій роботі.

Кандидати на отримання академічної стипендії Президента України висуваються вченими (педагогічними) радами вищих навчальних закладів.

Академічні стипендії Президента України призначають:

- студентам вишів – двічі на рік за результатами екзаменаційної сесії протягом місяця після її закінчення;
- аспірантам – один раз на рік наказами керівників міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, у підпорядкуванні яких перебувають такі виші.

Коли виплачують академічні стипендії Президента України? Виплату слід починати після отримання наказу про їх призначення з 1-го числа місяця, що настає після закінчення екзаменаційної сесії, а аспірантам – з дня призначення стипендії.

Розподіл академічних стипендій Президента України між різних рівнів акредитації здійснюють міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, у підпорядкуванні яких вони перебувають, у межах кількості стипендій, встановленої МОН.

Позбавити студентів вишу та аспірантів академічних стипендій Президента України можуть за рішенням вчених (педагогічних) рад за умови затвердження його керівниками міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, у підпорядкуванні яких перебуває такий навчальний заклад.

Розмір президентської стипендії, а також стипендії від Кабміну, визначено у п. 14 постанови КМУ «Деякі питання стипендіального забезпечення» від 05.03.2008 р. № 165. Так, з урахуванням останніх змін до цього документа, що внесені постановою КМУ від 12.11.2012 № 1078, розмір академічної стипендії Президента України для студентів з 1 грудня 2012 року становить:

Відповідно до п. 23 Порядку № 882 у разі коли стипендіат має право на призначення кількох академічних стипендій, виплачується одна – найбільшого розміру, якщо інше не передбачено нормативними актами. Отже, студенту, якому призначена стипендія ВРУ чи Президента України, не виплачують ординарну (звичайну) академічну стипендію (для вишу I–II рівнів – 550 грн/міс.; для вишу III–IV рівнів – 730 грн/міс.). Не виплачується і доплата за успішне навчання.

А ось студенти вишу з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також студенти, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків, що отримують соціальну стипендію, одночасно отримують дві стипендії:

- 1) соціальну стипендію у розмірі 1760 грн/міс.;
- 2) стипендію ВРУ чи Президента України.

Обмеження п. 23 Порядку № 882 цих категорій студентів не стосується, бо соціальна стипендія не належить до академічних стипендій.

Порядок призначення і виплати стипендій, затверджений постановою КМУ від 12.07.2004 р. № 882.

Порядок призначення іменних стипендій Верховної Ради України студентам вищих навчальних закладів.

Затверджено наказом від 15 жовтня 2010 року № 958.

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 16 листопада 2010 р. за № 1122/18417.

1. Іменна стипендія Верховної Ради України студентам вищих навчальних закладів (далі – стипендія) призначається студентам, які навчаються у вищих навчальних закладах I–IV рівнів акредитації державної форми власності за кошти загального фонду державного бюджету на денній формі навчання.

2. Розподіл стипендії між вищими навчальними закладами здійснюється центральним органом виконавчої влади, у підпорядкуванні якого вони перебувають, відповідно до встановленої Міністерством освіти і науки квоти. За необхідності розподіл стипендії між вищими навчальними закладами може переглядатися.

3. Кандидат на призначення стипендії висувається вищим навчальним закладом за погодженою з органом студентського самоврядування пропозицією вченої (педагогічної) ради з числа студентів, які за результатами літнього семестрового контролю мають відмінні оцінки з кожної навчальної дисципліни та які мають найбільші успіхи у навчанні та науковій роботі.

4. Вищий навчальний заклад протягом двох тижнів після закінчення літнього семестрового контролю надсилає центральному органу виконавчої влади, у підпорядкуванні якого знаходиться, мотивоване подання щодо кандидатури на призначення стипендії, де відзначає успішність кандидата, його здобутки у науковій, творчій роботі, участь у громадському житті та зазначає реквізити протоколу засідання вченої (педагогічної) ради про висування кандидата на призначення стипендії.

5. Стипендія призначається щороку з 1 вересня строком на один навчальний рік наказом керівника центрального органу виконавчої влади, якому підпорядкований вищий навчальний заклад, і виплачується за місцем навчання стипендіата у межах коштів, передбачених у загальному фонді кошторису вищого навчального закладу на стипендіальне забезпечення, у встановленому розмірі.

6. Стипендія призначається та виплачується стипендіату додатково до інших стипендій або грантів, наданих фізичними або юридичними особами, державної допомоги, наданої відповідно до законодавства (крім академічної стипендії, призначеної вищим навчальним закладом).

7. Виплата стипендії припиняється наказом керівника центрального органу виконавчої влади, якому підпорядкований навчальний заклад, за умови подання відповідного рішення вченої (педагогічної) ради за місцем навчання стипендіата у разі:

погіршення успішності за результатами наступного (зимового) семестрового контролю;

порушення вимог статуту або правил внутрішнього розпорядку вищого навчального закладу;

відрахування із складу студентів вищого навчального закладу;

надання у встановленому порядку перерви у навчанні або академічної відпустки.

2. Премія Президента України для молодих вчених.

Премія Президента України для молодих вчених (далі – премія) присуджується за видатні досягнення в галузі природничих, технічних та гуманітарних наук, які сприяють дальшому розвитку науки, суспільному прогресу і утверджують високий авторитет вітчизняної науки у світі (у тому числі дослідження теми Голодомору 1932-1933 років в Україні).

На здобуття премії можуть висуватися наукові роботи, опубліковані у закінченій формі не менше ніж за рік до їх висунення.

Присуджується щороку до сорока премій (із них до двадцяти премій для молодих вчених вищих навчальних закладів) у розмірі 40 тисяч гривень кожна.

Висування робіт для участі у конкурсі на здобуття премії (далі – конкурс) провадиться науковою установою, вищим навчальним закладом, юридичною особою, що має відповідні наукові підрозділи (у значенні Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» (848-19)), за рішенням її вченої (наукової, науково-технічної, технічної) ради, керівними органами громадських наукових організацій, а також колегіями міністерств, інших центральних органів виконавчої влади.

У конкурсі робіт на здобуття премії можуть брати участь наукові працівники, науково-педагогічні працівники, аспіранти, ад'юнкти, докторанти, інші вчені та інженерно-технічні працівники наукових установ (організацій), вищих навчальних закладів, організацій та підприємств як індивідуально, так і у складі колективу претендентів.

Детальніше: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/779/2000>.

3. Стипендії Кабінету Міністрів України.

Умови та порядок проведення конкурсу на здобуття стипендій Кабінету Міністрів України для молодих вчених:

1. На здобуття стипендій можуть висуватися наукові працівники, науково-педагогічні працівники, аспіранти, ад'юнкти, докторанти, інші вчені та інженерно-технічні працівники наукових установ, організацій, вищих навчальних закладів.

Обов'язковою умовою для здобуття стипендії є наявність у претендента вагомих наукових результатів, а також можливість проводити наукові дослідження.

Присуджуються 320 щомісячних стипендій Кабінету Міністрів України терміном на два роки.

2. Проведення конкурсів на здобуття стипендій та прийняття рекомендацій про їх призначення покладається на колегії міністерств і

президії національних галузевих академій наук, яким виділена відповідна кількість стипендій.

Розподіл стипендій Кабінету Міністрів України для молодих вчених затверджується президією Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки.

Конкурси проводяться двічі на рік – до 1 квітня та до 1 жовтня, про що не пізніше, ніж за три місяці повідомляються за підпорядкуванням наукові установи, організації і вищі навчальні заклади.

Підведення підсумків конкурсів та прийняття рекомендацій щодо призначення стипендій відбувається на засіданнях колегій міністерств, президій національних галузевих академій наук.

3. Для попереднього підведення підсумків конкурсів колегіями міністерств та президіями національних галузевих академій наук створюються стипендіальні комісії, які здійснюють експертну оцінку наукових досягнень претендентів та таємним голосуванням приймають проект рішення про призначення стипендій.

4. Висунення осіб на здобуття стипендії здійснюють за місцем їхньої основної роботи (навчання) вчені (наукові, науково-технічні, технічні) ради наукових установ, організацій, вищих навчальних закладів міністерств та національних галузевих академій наук за наявності письмових рекомендацій не менше двох докторів наук, особисто обізнаних з науковими досягненнями і здібностями молодого вченого. Рішення про висунення приймається на засіданні ради таємним голосуванням за умови, що за нього проголосувало не менше $\frac{2}{3}$ присутніх членів ради.

Вік осіб, які висуваються на здобуття стипендій, не може перевищувати 33 років для осіб, які мають вищу освіту не нижче другого (магістерського) рівня, та 38 років для осіб, які мають науковий ступінь доктора наук або навчаються в докторантурі, на час їх висування для участі у конкурсі на здобуття стипендій.

5. Організація, яка висунула кандидата на здобуття стипендії, надсилає за підпорядкуванням до колегії міністерства або президії національної галузевої академії наук у двох примірниках такі документи:

5.1. Лист-подання, у якому відзначаються наукові досягнення кандидата в стипендіати, перспективність його наукової роботи та наявні можливості щодо її проведення.

Лист-подання друкується на бланку організації, яка представляє стипендіата і підписується її керівником та скріплюється печаткою.

5.2. Витяг з протоколу засідання вченої /наукової, науково-технічної, технічної/ ради про висунення кандидата на здобуття, стипендії з відображенням результатів таємного голосування, завірених підписами та печаткою.

5.3. Відомості про кандидата в стипендіати, завірені відділом кадрів організації: прізвище, ім'я та по-батькові, дата народження, повна назва організації, де він працює /навчається/, посада, для аспірантів - рік навчання, вчена ступінь, звання /час присудження/, повна домашня та службова адреси, телефони.

5.4. Список наукових публікацій кандидата в стипендіати за останні п'ять років, підписаний автором і завірених керівником організації. Копії найважливіших /не більше 3-х/ праць за час наукової діяльності /для монографії - анотація обсягом до 2-х сторінок тексту/;

5.5. Рекомендації не менше двох докторів наук, особисто обізнаних з науковими досягненнями і здібностями молодого ученого.

Кожний примірник брошурується в окремій папці. На лицьовому боці папки написи:

на здобуття стипендії Кабінету Міністрів України;

назва міністерства, відомства чи національної академії наук України;

повна назва організації, де працює /навчається/ кандидат у стипендіати;

прізвище, ім'я, по батькові та дата народження кандидата в стипендіати.

6. Після конкурсного розгляду колегії міністерств та президії національних академій наук, двічі на рік /до 25 квітня і до 25 жовтня / передають Комітетові з Державних премій України в галузі науки і техніки наступні документи:

а/ лист-подання, у якому підсумовуються результати конкурсу на здобуття стипендій. Обов'язково вказується кількість учасників конкурсу, критерії оцінки претендентів, рекомендованих для призначення стипендій, мотивовані пропозиції щодо збільшення /зменшення/ у подальшому кількості стипендій, передбачених розподілом міністерству чи національній галузевій академії наук;

б/ постанову колегії міністерства або президії національної галузевої академії наук України про рекомендацію щодо призначення стипендій на існуючі вакансії. У додатку до постанови вказуються прізвище, ім'я та по-батькові кожного кандидата, дата народження, вчений ступінь, посада кандидата, повна назва організації де він працює та банківські реквізити для перерахування стипендії;

в/ перший примірник документів, указаних у пункті 5 цих Умов, на кожного кандидата, рекомендованого на стипендію.

7. Виплата стипендії може припинятися президією Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки за поданням вченої (наукової, науково-технічної, технічної) ради наукової установи, організації, вищого навчального закладу, що висувала стипендіата, погодженим з відповідним міністерством або відповідною національною галузевою академією наук.

8. Вчена (наукова, науково-технічна, технічна) рада наукової установи, організації, вищого навчального закладу, де працює (навчається) стипендіат, двічі на рік здійснює атестацію його наукової роботи і надсилає короткий звіт про досягнуті ним результати до відповідного міністерства або президії відповідної національної галузевої академії наук. Колегії міністерств та президії національних академій наук, двічі на рік /до 25 квітня і до 25 жовтня

/ передають Комітетові з Державних премій України в галузі науки і техніки свої рекомендації щодо подовження виплати стипендій.

Детальніше: <http://www.kdpu-nt.gov.ua/content/umovi-ta-poryadok-provedennya-konkursu-na-zdobuttya-stipendiy-kabinetu-ministriv-ukrayini-dl>

Тема 9. Гранти фонду Відродження.

Програмні ініціативи Міжнародного фонду «Відродження». Конкурси та гранти.

Мета лекційного заняття — сформувати систему знань щодо діяльності вітчизняного фонду «Відродження».

Рекомендовані інформаційні джерела 10-13, 15-16.

План лекції:

1. Загальна характеристика фонду «Відродження».
2. Органи правління фонду.

1. Загальна характеристика фонду «Відродження»

Міжнародний фонд «Відродження» є однією з найбільших благодійних фундацій в Україні.

Фонд оголошує конкурси згідно зі своїми пріоритетами. Суспільно значущі проекти можуть претендувати на підтримку поза оголошеними конкурсами.

Галузь інтересів: громадянське суспільство; впровадження ідей демократії; жіночий рух; мистецтво і культура; природничі науки; освіта.

Міжнародний фонд «Відродження» (МФВ) заснований видатним філантропом Джорджем Соросом у 1990 році. МФВ – одна з найбільших благодійних фундацій в Україні, національний фонд, що входить до глобальної мережі Фундацій відкритого суспільства (Open Society Foundations).

Місія МФВ – сприяти розвитку відкритого суспільства в Україні на основі демократичних цінностей через підтримку значимих громадських ініціатив.

За роки своєї діяльності Міжнародний фонд «Відродження» сприяв важливим змінам в країні. Завдяки нашим зусиллям в Україні було запроваджено зовнішнє незалежне оцінювання, що дозволило подолати корупцію при вступі до вищих навчальних закладів. Фонд сприяв першим професійним об'єднанням журналістів в Україні, руху проти цензури у ЗМІ та розвитку журналістських розслідувань. Фонд підтримав становлення незалежного екзит-полу, який став дієвим засобом громадського контролю за результатами виборів.

Також підтримка Фонду мала важливе значення в проведенні громадських кампаній за вільні й чесні вибори, забезпеченні доступу до інформації та розробці законодавчих актів, що регулюють діяльність НУО. За підтримки Фонду в Україні запрацювала система безоплатної правової допомоги. Стала можливою замісна підтримувальна терапія (ЗПТ) та паліативна допомога. За підтримки Фонду були перекладені українською мовою та видані близько 800 творів світової класики гуманітаристики.

Події в Україні останніх років створили нові виклики й можливості, які вимагали від громадянського суспільства і Фонду надшвидкої реакції, пошуку нових методів та інструментів, побудови нових комунікаційних майданчиків та розширення кола партнерів. Тому Фонд концентрував свої зусилля на посиленні участі громадянського суспільства в розробці, впровадженні та моніторингу ключових реформ, забезпеченні поваги до прав людини, протидії дискримінації та зміцненні міжнародної підтримки змін, що творять Нову Україну.

Фінансову підтримку фонд отримує від Фондації Відкритого Суспільства, а також від міжнародних донорів та окремих українських і зарубіжних організацій і громадян. За час своєї діяльності Міжнародний фонд «Відродження» підтримав 16 647 проектів, до реалізації яких долучилися

понад 55 000 активістів та організацій України на суму понад 200 мільйонів доларів США.

2. Органи правління фонду.

Керівні органи МФВ

Правління - керівний виконавчий орган МФВ, який визначає стратегію, політику та програми діяльності МФВ, здійснює нагляд і контроль за адміністративною та фінансовою діяльністю, виконанням програм та розподілом грантів МФВ. Члени Правління обираються за критеріями відданості принципам відкритого суспільства, підтримці цілей та завдань МФВ, наявності визнаних досягнень у зміцненні громадянського суспільства України.

Члени Правління: Олександр Сушко (голова), Ігор Семиволос, Ірина Сенюта, Ярема Бачинський, Наталія Лигачова-Чернолуцька, Ігор Гут, Ольга Айвазовська.

Наглядова рада – контролюючий орган МФВ, який забезпечує та контролює проведення періодичних аудиторських перевірок діяльності та видатків МФВ, а також звітує Засновникам стосовно ефективності здійснення місії МФВ у цілому, а також грантів та програм.

Члени Наглядової ради: Роман Шпорлюк (голова), Іван Дзюба, Оксана Забужко, Василь Куйбіда, Борис Тарасюк, Рефат Чубаров, Наталія Яковенко.

Експертні ради – постійно діючі органи громадського нагляду, управління та експертизи, які створюються з метою широкого залучення громадськості до визначення та реалізації стратегічних завдань і пріоритетів Програмних ініціатив МФВ та забезпечення кваліфікованої незалежної експертизи проектних пропозицій та ухвалення рішень щодо грантів в межах компетенції Програмних ініціатив. Члени Експертних рад - фахівці різних галузей, які поділяють місію, цінності та мету діяльності МФВ і є компетентними у відповідних напрямках програмної діяльності МФВ.

Члени Правління, Наглядової ради та Експертних рад МФВ не можуть мати будь-якої матеріальної зацікавленості в програмах, проектах та інших видах діяльності МФВ.

Грантові програми «Відродження»:

ТЕНДЕР «ВЕРИФІКАЦІЯ КІНЦЕВИХ БЕНЕФІЦІАРНИХ ВЛАСНИКІВ В ЕНЕРГЕТИЧНОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ»:

Учасники – громадські об'єднання та ЗМІ, що працюють як незалежні агенції журналістських розслідувань або в інший спосіб регулярно проводять журналістські розслідування й публікують їх результати. Вітається залучення до виконання проектів в якості партнерів представників інших неурядових організацій, які працюють над аналізом державної політики в енергетичному секторі України.

Мета конкурсу – верифікація якості та відповідності інформації даних Єдиного державного реєстру щодо кінцевих бенефіціарних власників обраних юридичних осіб, які працюють в енергетичній сфері, реальному стану справ, а також привернення суспільної уваги до необхідності забезпечення ефективного державного контролю за інформацією, яка подається суб'єктами господарювання до Реєстру.

КОНКУРС «СПРИЯННЯ РОЗВИТКУ СТАЛИХ МОДЕЛЕЙ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ УЧАСНИКІВ АТО»:

Учасники – громадські організації, благодійні фонди; їхні об'єднання (коаліції).

Мета конкурсу – створення та підтримка успішних моделей соціальної адаптації військовослужбовців – учасників Антитерористичної операції (АТО) на Сході України із залученням громадських організацій та волонтерських ініціатив.

КОНКУРС «КУЛЬТУРНА ДИПЛОМАТІЯ ЗАДЛЯ ДІАЛОГУ»:

Учасники – громадські організації, благодійні фонди; їхні об'єднання (коаліції).

Мета конкурсу – підтримка та сприяння сталості громадських ініціатив, які мають на меті культурну інтеграцію та співпрацю між регіонами України, сприяють діалогу та порозумінню у суспільстві із залученням активістів та громад цільових регіонів конкурсу.

ТЕНДЕР НА КОМПЛЕКСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛОГІСТИКИ СЕМІНАРІВ У 2017 РОЦІ:

Учасники – конференц-сервісні організації та ФОП, які мають як мінімум трирічний досвід логістичної діяльності в Україні.

Мета конкурсу – комплексне забезпечення проведення навчальних семінарів у межах проекту НКПВУ, які проводитимуться із березня по червень 2017 року у м. Київ.

КОНКУРС «ГРОМАДСЬКА СИНЕРГІЯ: ПОСИЛЕННЯ УЧАСТІ ГРОМАДСЬКОСТІ В ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ РЕФОРМАХ»:

Учасники – громадські об'єднання, бізнес-асоціації, організації роботодавців та профспілки, зареєстровані відповідно до українського законодавства як неприбуткові або благодійні організації, які є членами (учасниками) Платформ та/або їхніх робочих груп. Також допускається участь організацій-кандидатів на приєднання до Платформ та/або їхніх робочих груп.

Мета конкурсу – посилення участі громадськості в реалізації євроінтеграційних реформ, активізацію членів Платформ до скоординованих дій щодо участі у виконанні пріоритетів Угоди про асоціацію, ініціативи Східного партнерства та розвитку потенціалу Платформ. Конкурсні проекти можуть передбачати підготовку аналітичних документів політик (policy papers), організацію публічних дискусій зацікавлених сторін щодо виконання міжнародних зобов'язань та розвитку політик у відповідних сферах, діяльність щодо підвищення суспільної обізнаності та адвокації виконання пріоритетів Угоди про асоціацію, Порядку денного асоціації та Східного партнерства.

Детальніше: <http://www.irf.ua/about/irf/>

Тема 10. Гранти різних українських фондів.

Гранти на розвиток малого підприємництва. Гранти на розвиток сфери освіти.

Мета лекційного заняття – сформувати базові знання щодо діяльності інших вітчизняних грантових фондів.

Рекомендовані інформаційні джерела 10-13, 15-16.

План лекції:

1. Інші українські фонди з надання грантів.
2. Рекомендації до складання грантових заявок.

1. Інші українські фонди з надання грантів.

Фонд сприяння місцевому самоврядуванню України.

Державний фонд сприяння місцевому самоврядуванню в Україні щорічно проводить Всеукраїнський конкурс проектів та програм розвитку місцевого самоврядування.

Каунтерпарт Мета Центр.

«Мета Центр» – програма підтримки малого бізнесу. Програма діє за фінансової допомоги Агентства США з міжнародного розвитку, контрактером проекту виступає Міжнародна організація «Каунтерпарт Інтернешнл».

Основні напрямки діяльності:

Надання малому бізнесу гарантій на отримання кредитів;

Створення бізнес-інкубатора та регіональної мережі підтримки малого бізнесу;

Надання в оренду малим підприємствам офісних приміщень і обладнання;

Проведення бізнес тренінгів та консультацій;

Підтримка жінок-підприємців;

Сприяння у створенні нових та збереженні існуючих робочих місць.

Ініціативний центр сприяння активності та розвитку громадянського почину «Єднання».

Програма «Шлях у майбутнє» (надання грантів громадським організаціям на виконання проектів широкого діапазону суспільної та екологічної проблематики – від правової допомоги громадянам і послуг окремим когортам населення до широких просвітницьких заходів і практичних екологічних ініціатив).

Український фонд підтримки підприємництва.

Є виконавцем Національної Програми є прискорення розвитку малого підприємництва. Має регіональні відділення.

Благодійний Фонд «Розвиток України».

Діяльність Фонду орієнтована на реалізацію соціально значимих великих проектів у галузі освіти, охорони здоров'я й культури. У той же час, спираючись на кращі традиції благодійної практики, Фонд підтримує й менш масштабні програми, які вписуються в основні проекти, доповнюють, підсилюють і розвивають їх. Фонд засновано у 2005 року Компанією «СКМ» спільно із футбольним клубом «Шахтар».

Міжнародний благодійний фонд «Україна 3000».

Міжнародний благодійний фонд «Україна 3000» – неурядова благодійна організація. Вдосконалення систем охорони здоров'я в Україні, інституційному розвитку благодійництва і меценатства.

Фонд Віктора Пінчука.

Мета Фонду – зробити внесок у модернізацію України та підтримувати виникнення нової генерації українських лідерів, що прагнуть служити своїй країні. Підтримка мистецтва, охорони здоров'я, соціальноорієнтованих проектів тощо.

Державний фонд фундаментальних досліджень.

Державний фонд фундаментальних досліджень створений з метою підтримки на конкурсній основі фундаментальних наукових досліджень у галузі природничих, технічних і гуманітарних наук, що проводяться науковими установами, вищими навчальними закладами, вченими.

Гранти НАТО «Наука заради миру та безпеки»

Гранти надаються спільним проектам дослідників з країн НАТО та країн-партнерів, які відповідають пріоритетам програми, спрямовуючи свої зусилля на подолання сучасних викликів безпеці (тероризм, енергетична безпека, кібернетична оборона, безпека довколишнього середовища тощо).

Детальніше: <http://www.nato.int/cps/en/natolive/87260.htm>

Стипендія канадського уряду Banting Postdoctoral Fellowships.

Стипендія заснована Урядом Канади для підтримки участі в науково-дослідних постдокторських програмах видатних молодих фахівців - громадян Канади та іноземців.

Стипендіати отримують по 70000 дол.США на рік протягом двох років.

Учасниками Конкурсу можуть бути молоді фахівці, які отримали вчений ступінь та демонструють видатні дослідницькі та лідерські якості у галузях: охорони здоров'я; природничих, технічних; гуманітарних або соціальних дисциплінах.

Детальніше: <http://banting.fellowships-bourses.gc.ca/home-accueil-eng.html>

Міжнародний благодійний фонд «Наукове партнерство».

Фонд є професійною громадською організацією, що об'єднує вчених країн СНД, Європи, США, Канади, Пакистану, Індії, Греції та Японії для взаємної допомоги, широкомасштабного партнерства з різних напрямків біотехнологій.

Серед основних напрямків діяльності Фонду:

організація міжнародного співробітництва, контактів наукових організацій і окремих учених;

надання й допомога в одержанні грантів науковим колективам та індивідуальним ученим;

підтримка й надання стипендій обдарованим студентам і аспірантам;

сприяння виходу на західні ринки розробок і запатентованих відкриттів вітчизняних учених;

вручення нагород Лауреатам конкурсу й авторам кращих науково-дослідних робіт.

Детальніше: <http://www.spfond.ru/>

Стипендіальна програма IBM.

Стипендіальна програма IBM є світовою програмою, яка на конкурентній основі нагороджує стипендією найкращих аспірантів, які зацікавлені у вирішенні проблем, важливих для IBM. Серед галузей вивчення: інформатика та комп'ютерна інженерія, машинобудування, фізичні та математичні науки, менеджмент.

Стипендіати прикріплюються до керівника з IBM відповідно до тематики їх досліджень, їм рекомендується пройти щонайменше одне стажування у IBM протягом виконання роботи.

Детальніше: <http://www.research.ibm.com/university/phdfellowship/index.shtml>

Проект «Справедливе правосуддя».

Проект фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID). Проект розроблений з метою продовжити ініціативи, впроваджені проектом USAID «Україна: верховенство права (UROL)».

У співпраці з Урядом та громадянським суспільством України, Проект «Справедливе правосуддя» надалі підтримуватиме вдосконалення ключового законодавства на завершення судової реформи, покращення судової практики і процедур задля формування більш ефективної, підзвітної та прозорої судової влади.

Проект «Справедливе правосуддя» зосереджує роботу на чотирьох основних завданнях:

Розробка законодавчої та регуляторної бази судової реформи, яка відповідає європейським та міжнародним нормам і сприяє підзвітності та незалежності судової влади;

Підвищення рівня прозорості та підзвітності діяльності ключових судових установ;

Підвищення професіоналізму та ефективності судової системи України;
Посилення ролі громадських організацій у проведенні моніторингу та підтримці ходу судової реформи.

Детальніше: <http://www.fair.org.ua/index.php/index/text/about>

Фонд громадських досліджень і розвитку (Civilian Research and Development Foundation (CRDF)).

Підтримка міжнародної та наукової співпраці шляхом надання грантів науковцям для проведення досліджень у галузі прикладних і фундаментальних наук; надання грантів на придбання обладнання, підтримку комерціалізації технологій, проведення наукових конференцій і семінарів; сприяння інтеграції наукових досліджень і вищої освіти.

Детальніше: <http://www.crdfglobal.org/grants-and-grantees>

Фонд Євразія.

Фонд сприяє розвитку демократичних інститутів і приватного підприємництва.

Фінансування надається проектам в рамках конкретних програм оголошених Фондом.

2007 р. – Східно-Європейський Фонд України: грантові програми та технічна допомога закладам для підвищення ефективності місцевого управління, якості освіти, енергоефективності.

Канадська рада з природничих та технічних наук (Canadian Natural Sciences and Engineering Research Council)

Напрямок діяльності: заохочення та розвиток співробітництва між канадськими дослідниками та їх колегами з інших країн шляхом забезпечення можливості іноземним вченим проводити дослідження в Канаді.

Вид підтримки: груповий грант.

Вимоги до заявників: без обмежень громадянства. Здобувачі повинні мати вчений ступінь і постійне місце роботи в університеті своєї країни, куди вони могли б повернутися після закінчення досліджень.

Детальніше: http://www.nserc-crsng.gc.ca/International-Internationale/Index_eng.asp

Canon Foundation.

Щорічно Canon Foundation в Європі надає 15 стипендій для талановитих європейських дослідників (в даному випадку європейській не має на увазі тільки країни ЄС). Стипендії присуджуються на строк від трьох місяців до одного року незалежно від дисципліни і поточного місця роботи.

Стипендіати вільні у виборі інституту або університету в Японії. Стипендії присуджуються, коли вже досягнуто угоду про співпрацю і плани дослідження між кандидатом і приймаючою організацією. Кандидатами можуть бути також працівники комерційних, промислових, урядових і будь-яких інших організацій.

Фінансова допомога: фінансова підтримка у розмірі від 22 500 до 27 500 євро на рік

Детальніше: http://www.canonfoundation.org/programmes_1_fellow.php

Американський благодійний фонд підтримки інформатизації освіти й науки.

Діяльність фонду спрямована на:

сприяння діяльності в сфері освіти, науки, культури, мистецтва, освіти, духовному розвитку особистості;

підтримка й реалізація програм і заходів, спрямованих на сприяння духовному розвитку людини в сферах освіти, утвору, науки, культури, мистецтва;

реалізація соціально-культурних, науково-освітніх і інших благодійних програм і проектів.

Детальніше: <http://www.inffond.ru/>

Американський фонд охорони навколишнього середовища і здоров'я.

Фінансує дослідження і освіту в області охорони навколишнього середовища.

Детальніше: <http://www.aehf.com/>

Благодійний фонд «Наукове партнерство».

Основні напрямки діяльності Фонду:

організація міжнародного співробітництва, контактів наукових організацій і окремих учених;

створення інформаційної інфраструктури й інформаційного забезпечення;

міжнародний обмін інформацією про наукові плани й перспективах співробітництва;

організація міжнародних конференцій і благодійна допомога їх учасникам;

підтримка видань і поширення в СНД і за рубежом наукових праць і монографій;

надання й допомога в одержанні грантів науковим колективам і індивідуальним ученим;

підтримка й надання стипендій обдарованим студентам і аспірантам;

надання сприяння у висновку на західні ринки розробок і запатентованих відкриттів вітчизняних учених;

вручення пам'ятних нагород, почесних знаків і дипломів ученим, бізнесменам і суспільним діячам за внесок в утвір, науку й розвиток наукового партнерства;

проведення конкурсу наукових праць, виконаних школярами;

проведення щорічних наукових конференцій школярів;

вручення нагород Лауреатам конкурсу й авторам кращих науково-дослідних робіт.

Європейський молодіжний фонд.

Надає підтримку молодіжним організаціям, фінансує проекти за участю молоді віком від 15 до 30.

Детальніше: www.coe.int/youth

Європейський науковий фонд (European Science Foundation).

Сфери діяльності, що фінансуються:

сприяння кооперації у фундаментальних дослідженнях шляхом планування, формування і, де необхідно, управління спільними програмами наукової діяльності; дослідження проблем, що мають стратегічне значення для Європи; консультування з питань наукової політики; сприяння вільному обміну інформацією та ідеями, сприяння кооперації у використанні існуючих коштів і в наданні нових; надання грантової підтримки для об'єднаних дій і громадських програм; забезпечення стратегічної і тактичної взаємодії у діяльності фонду. Фонд підтримує фундаментальні дослідження в галузі природничих і технічних наук, медицини та біомедицини, гуманітарних та соціальних наук.

Детальніше: [www: http://www.esf.org/](http://www.esf.org/)

Європейський фонд з розвитку освіти.

Кооперація та координація допомоги ЄС у реформі професійного навчання у країнах Центральної та Східної Європи.

Детальніше: <http://www.etf.eu.int/>

Польський фонд «KNOW-HOW»

Головне завдання – ділитися досвідом, здобутим Польщею, у таких галузях як приватизація; зміна юридичної системи та законодавчого процесу; регіональна політика, промислова політика; боротьба з безробіттям; нові елементи юридичної системи, державні замовлення або державна служба тощо.

Детальніше: <http://www.knowhow.org.pl/>

Фонд Альфреда Слоуна, США.

Заснований у 1934 році генеральним директором «Дженерал Моторз» А. Слоуном. Підтримка надається проектам в галузях науки та технологій, економіки, вищої освіти.

Детальніше: <http://www.sloan.org/>

Фонд Джозефа П. Кеннеді молодшого (Joseph P. Kennedy, jr. Foundation).

Програми з напрямів: освіта, охорона здоров'я, права людини, соціальний захист, програма допомоги людям з вадами розвитку.

Детальніше: <http://www.familyvillage.wisc.edu/jpkf>

Фонд імені В.І. Вернадського.

Завдання:

сприяння стійкому екологічно орієнтованому соціально-економічному розвитку;

залучення підприємницьких кіл до вирішення екологічних проблем;

забезпечення взаємозв'язку між діловими колами, урядом і суспільством з питань сталого розвитку;

пропаганда й розвиток наукової спадщини В.І. Вернадського;

екологічне виховання;

підтримка екологічних ініціатив і проектів.

Детальніше: <http://www.vernadsky.ru/>

Фонд імені Роберта Боша.

Працює у напрямках освіта та виховання; мистецтво та культура; охорона здоров'я; гуманітарні та природничі науки. Фінансує міжнародні проекти, здійснює програми обміну.

Детальніше: <http://www.bosch-stiftung.de>

Фонд Рокфеллера (The Rockefeller Foundation).

Фінансова підтримка освіти, фінансування оригінальних досліджень соціальних наук.

Детальніше: <http://www.rockefellerfoundation.org/>

Фонд Спенсера.

Індивідуальні гранти на дослідження у сфері освіти та педагогічних наук, фінансування освітніх проектів.

Детальніше: <http://www.eu.spb.ru/spencer>

Фонд Форда та IUCN (IUCN /Ford Foundation)

Напрямки діяльності: надання грантів окремим вченим у сфері збалансованого використання біологічних систем (міждисциплінарний

аспект) для участі у науковій конференції чи нараді, які покривають транспортні витрати, реєстраційні внески, добові та вартість підготовки презентації).

Галузь інтересів: громадянське суспільство, навколишнє середовище, боротьба з бідністю, збільшення потенціалу громади, дослідницькі та спеціальні питання.

Детальніше: <http://www.mott.org>

2. Рекомендації до складання грантових заявок.

Розпочинаючи пошук фінансування, пам'ятайте, що за один день написати нормальний проект неможливо. Тому обов'язковою умовою успішного здобування грантів є вмілий розподіл часу на написання проектної заявки. Починати готувати заявку потрібно завчасно. Чим раніше ви почнете цю діяльність, тим більше часу у вас буде для ознайомлення з інтересами донорів і з самим процесом написання заявки.

Зверніть увагу на строки подання документів грантодавцю. Закордонні організації звичайно досить суворо відносяться до дотримання цих строків. Кожний донор установлює свої правила і терміни розгляду заявок. Багато хто розглядає проекти один раз у квартал, деякі - щомісяця, у деяких процес розгляду заявок проходить у вигляді конкурсів, що відбувається у певний термін. У документах конкретного донора традиційно вказується найбільш прийнятна форма звернення до нього.

Деякі грантодавці вимагають надання повної заявки заданої форми. Інші просять спочатку підготувати Концептуальну заявку / Лист-Запит (Cover Letter) з коротким описом проекту та організації, яка буде його виконувати. Незважаючи на те, що в кожного донора свої вимоги щодо оформлення проектних заявок, в їхній структурі можна виокремити найбільш часто повторювані елементи.

Пропонується такий універсальний формат для написання проекту, який дозволить включити до заявки практично всі можливі розділи, що зустрічаються в умовах різних донорів:

Титульний аркуш.

Резюме проекту.

Вступ.

Постановка проблеми.

Мета і завдання.

Методи. Аудиторія.

Припущення.

Очікувані результати.

Оцінювання.

Життєздатність проекту.

План реалізації проекту.

Звітність.

Бюджет.

Додатки.

Починаючи роботу над проектом, складіть план роботи над заявкою. Рухайтесь від елемента до елемента, крок за кроком долаючи те, що фізично може бути зроблено за один раз. Кожний елемент проекту повинен бути відпрацьований і вивірений, щоб заявка справляла цілковито виграшне враження.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ПІДГОТОВКИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Модуль 1. Система міжнародних грантів.

Тема 1. Світова система грантів.

Мета практичного заняття – визначити основні поняття дисципліни та дослідити діяльність діючих фондів в Україні.

Питання для самоконтролю:

1. Дайте характеристику основним поняттям.
2. Яка класифікація донорів в Україні?

Завдання до підготовки до практичного заняття:

1. Підготуватись до співбесіди за темою.
2. Ознайомлення із світовою системою грантів.

Питання для розгляду на практичному занятті:

1. Характеристика понять «фонд» та «донор».
2. Класифікація фондів, які діють в Україні.

Рекомендовані інформаційні джерела 1-17.

Тема 2. Пошукові грантові системи.

Мета практичного заняття – сформувати базу знань стосовно пошукових грантових систем для орієнтації у світовій системі грантів.

Питання для самоконтролю:

1. Назвіть основні інформаційні джерела для пошуку грантів.
2. Які платформи з інформацією про гранти існують?
3. Назвіть посольства країн, які надають гранти в Україні.

Завдання до підготовки до практичного заняття:

1. Підготуватись за лекційним матеріалом.
2. Ознайомитись із різними пошуковими системами.

Питання для розгляду на практичному занятті:

1. Інформаційні джерела пошуку грантів.

2. Платформи для пошуку грантів.
3. Ознайомтесь із наступною інформацією та підготуйте напрямки участі у грантових програмах цих фондів.

Щомісячні мікро-гранти. The Awesome Foundation. Сайт: <http://www.awesomefoundation.org/>

Щомісяця мікро-фонд філантропів The Awesome Foundation видає мікро-гранти на найоригінальніші і несподівані проекти в сфері мистецтва і наук.

Гранти видаються в середньому по 1000 дол.США. Права на ідею та її реалізацію залишаються за творцем.

Гранти Фонду Гейтс для післядипломного навчання в Кембриджському університеті До участі в конкурсі запрошуються молоді фахівці з будь-якої країни світу, що мають диплом магістра будь-якої спеціальності. Переможець конкурсу грантів отримує можливість безкоштовного навчання за обраною програмою післядипломного навчання в Кембриджському університеті. Критеріями відбору є видатні інтелектуальні здібності, лідерські якості, прагнення поліпшити життя людей, відповідність кваліфікації обраної післядипломної програми.

Фонд Білла і Мелінди Гейтс не приймає безпосередньо заявок на участь в Конкурсі. Претенденти на стипендію повинні бути спочатку прийняті в Кембриджський університет. Попередньо обравши програму післядипломного навчання, кандидати повинні подати заявку на зарахування до Університету із зазначенням, що вони бажають отримувати стипендію Gates Foundation. Після успішного зарахування в Університет вони братимуть участь у конкурсі на отримання стипендії.

Деталі: <http://www.gatescambridge.org/about/>

Рекомендовані інформаційні джерела 1-17.

Тема 3. Міжнародні грантові фонди.

Мета практичного заняття – закріпити матеріал стосовно діяльності різних міжнародних фондів та визначити можливості участі в грантах для України.

Питання для самоконтролю:

1. Охарактеризуйте Міжнародний Вишеградський Фонд.
2. Охарактеризуйте Міжнародний фонд Мацумає.
3. Охарактеризуйте Канадський інститут українських студій.

Завдання до підготовки до практичного заняття:

1. Вивчити основні грантові фонди у світі.
2. Визначення основних тенденцій.

Питання для розгляду на практичному занятті:

1. Діяльність Міжнародного Вишеградського Фонду.

2. Діяльність Міжнародного фонду Мацумає.
 3. Діяльність Канадського інституту українських студій.
- Рекомендовані інформаційні джерела 1-17.*

Тема 4. Гранти ООН.

Мета практичного заняття – сформувати систему знань щодо грантових програм Організації Об'єднаних Націй та навичок щодо участі в них.

Питання для самоконтролю:

1. Сформувати мету та завдання Фонду демократії ООН.
2. Мета, завдання та перспективи роботи у 2017 р. ПРООН.

Завдання до підготовки до практичного заняття:

1. Ознайомлення із системою грантових програм ООН.
2. Визначення тенденцій із змін грантових напрямів ООН.

Питання для розгляду на практичному занятті:

1. Діяльність Фонду демократії ООН.
2. Діяльність ПРООН та її проєкція на 2017 рік.

Рекомендовані інформаційні джерела 1-17.

Тема 5. Гранти Сполучених Штатів Америки.

Мета практичного заняття – опанувати навички щодо використання можливості участі у грантових програмах США.

Питання для самоконтролю:

1. Характеристика Програми посольства США в Україні.
2. Мета та особливості діяльності міжнародних фондів США.

Завдання до підготовки до практичного заняття:

1. Основні фонди США.
2. Грантові програми посольства USA.

Питання для розгляду на практичному занятті:

1. Програми посольства США в Україні та їх перспективність у 2017 р.
2. Характеристика діяльності міжнародних фондів США.
Рекомендовані інформаційні джерела 1-17.

Тема 6. Гранти європейських фондів.

Мета практичного заняття – опанувати базові знання щодо участі в грантових програмах європейських фондів.

Питання для самоконтролю:

1. Охарактеризуйте проект Erasmus в Україні.
2. Напрямки участі українських фандрайзерів в Erasmus.
3. Охарактеризуйте фонд Олександра фон Гумбольдта.
4. Які інші європейські фонди існують?

Завдання до підготовки до практичного заняття:

- 1.Визначення основних європейських фондів.
- 2.ERASMUS у світі та в Україні.
- 3.Участь України в європейських грантах.

Питання для розгляду на практичному занятті:

1. Проект Erasmus та його особливості для України.
2. Діяльність Фонду Олександра фон Гумбольдта.
3. Інші грантові можливості в Європі для українців.

Рекомендовані інформаційні джерела 1-17.

Модуль 2. Система грантів України.

Тема 7.Національна система грантів.

Мета практичного заняття – закріпити знання щодо вітчизняної грантової системи.

Питання для самоконтролю:

1. Розвиток фандрайзингу в Україні.
2. Проблеми та перспективи фандрайзингу в Україні.

Завдання до підготовки до практичного заняття:

1. Визначення українських грантових фондів.
2. Основні тенденції та проблеми розвитку українських фондів.

Питання для розгляду на практичному занятті:

1. Фандрайзинг в Україні: значення та необхідність розвитку.
2. Охарактеризувати основні проблеми фандрайзингу в Україні та напрями їх вирішення.

Рекомендовані інформаційні джерела 1-17.

Тема 8. Гранти та стипендії Президента, Верховної ради, Кабінету міністрів України та інших відомчих установ.

Мета практичного заняття – закріпити матеріал стосовно стипендіальних програм вищих органів влади в Україні.

Питання для самоконтролю:

1. Охарактеризувати стипендії Президента та Верховної Ради України.
2. Надати характеристику премії Президента України для молодих вчених.
3. Охарактеризувати стипендії Кабінету Міністрів України.

Завдання до підготовки до практичного заняття:

Гранти різних відомчих установ.

Питання для розгляду на практичному занятті:

1. Стипендіальні програми Президента, ВРУ, КМУ.
2. Програма Президента України щодо премій для молодих вчених.

Рекомендовані інформаційні джерела 1-17.

Тема 9. Гранти фонду Відродження.

Мета практичного заняття – закріпити систему знань щодо діяльності вітчизняного фонду «Відродження».

Питання для самоконтролю:

1. Надати характеристику фонду «Відродження».
2. Охарактеризувати органи правління фонду.

Завдання до підготовки до практичного заняття:

1. Дослідження діяльності фонду Відродження в Україні.
2. Основні актуальні грантові можливості.

Питання для розгляду на с практичному занятті:

1. Програмні ініціативи Міжнародного фонду «Відродження».
2. Конкурси та гранти.

Рекомендовані інформаційні джерела 1-17.

Тема 10. Гранти різних українських фондів.

Мета практичного заняття – закріпити базові знання щодо діяльності інших вітчизняних грантових фондів.

Питання для самоконтролю:

1. Гранти на розвиток малого підприємництва.
2. Гранти на розвиток сфери освіти.

Завдання до підготовки до практичного заняття:

1. Вивчення напрямки діяльності інших українських фондів з надання грантів.
2. Напрямки розвитку грантових програм в Україні.

Питання для розгляду на практичному занятті:

1. Охарактеризувати основні напрямки діяльності інших українських фондів з надання грантів.
2. Сформулювати етапи процесу складання грантової заявки.

Рекомендовані інформаційні джерела 1-17.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Модуль 1. Система міжнародних грантів.

Тема 1. Світова система грантів.

Завдання для самостійної роботи:

Розробити авторську світову систему грантових фондів за будь-якою ознакою.

Завдання до індивідуальної роботи:

1. Складіть таблицю чи схему з фондами, які діють в Україні за різними ознаками.
2. Оберіть 5 з фондів, які ви обираєте та опишіть критерії, за якими ви обрали саме ці фонди.

Рекомендовані інформаційні джерела 1-17.

Тема 2. Пошукові грантові системи.

Завдання для самостійної роботи:

1. Скористатись пошуковими системами та проаналізувати їх.
2. Схематично представити основні світові пошукові системи.

Завдання до індивідуальної роботи:

2. Ознайомтесь із грантовими платформами та складіть порівняльну характеристику їх у вигляді таблиці.
3. З однієї з платформ оберіть 10 грантів та розробіть базу у вигляді за різними ознаками (в форматі Excel).

Рекомендовані інформаційні джерела 1-17.

Тема 3. Міжнародні грантові фонди.

Завдання для самостійної роботи:

1. Визначити тенденції розвитку діяльності грантових фондів у світі.
2. Схематично зобразити основні міжнародні грантові фонди.

3. Запропонувати сферу діяльності, з якою можна прийняти участь в них.

Завдання до індивідуальної роботи:

1. Знайти інформацію про діючий грант Міжнародного Вишеградського Фонду та запропонувати ідею для участі у конкурсі.
2. Знайти інформацію про діючий грант *Міжнародного фонду Мацумає* та запропонувати ідею для участі у конкурсі.
3. Знайти інформацію про діючий грант Канадського інституту українських студій та запропонувати ідею для участі у конкурсі.

Рекомендовані інформаційні джерела 1-17.

Тема 4. Гранти ООН.

Завдання для самостійної роботи:

Схематично представити напрямки грантової діяльності ООН.

Завдання до індивідуальної роботи:

Запропонувати власний проект, з яким можна прийняти участь в гранті ООН. Описати його мету, задачу та сферу діяльності.

Рекомендовані інформаційні джерела 1-17.

Тема 5. Гранти Сполучених Штатів Америки.

Завдання для самостійної роботи:

1. Дослідити діяльність фондів США у світі та основні напрямки грантів.
2. Запропонувати ідею, яка може бути прийнята у фонді. Зазначити мету, завдання, сферу діяльності та основні кроки її реалізації.

Завдання до індивідуальної роботи:

Ознайомтесь з наступною інформацією та підготуйте декілька варіантів грантової тематики для участі в грантах даних фондів.

Фонд Спенсера (The Spencer Foundation)
(<http://www.spencer.org/content.cfm/research>).

Напрямок діяльності: підтримка досліджень у галузі педагогіки та освіти.

Вид підтримки: надання коштів на дослідження.

Фонд Спенсера надає індивідуальні гранти аспірантам для написання кандидатських робіт та вченим на докторські дослідження. Обидві програми підтримують дослідження пов'язані з областю освіти.

Аспірантські гранти надаються новому поколінню вчених з широкого спектру дисциплін та професійних напрямків для проведення досліджень, що мають відношення до поліпшення освіти. Ці гранти підтримують осіб, чії дисертації мають потенціал привнести нові та конструктивні перспективи до історії, теорії чи практики освіти будь-де у світі.

Докторська програма стипендій покликана підтримати вчених у США та з-за кордону у питаннях покращення освіти в будь-якій формі. Подавати заявки можуть вчені з будь-якої точки світу які отримали кандидатську ступінь (PhD) на протязі останніх п'яти років та бажають проводити дослідження пов'язані з областю освіти.

Грантові програми від National Geographic.

Грант на проведення дослідження у Флориді Wolfsonian, самостійне відділення Міжнародного університету Флориди в Маямі – це музей, бібліотека і дослідницький центр. Щороку організація надає стипендії для наукових досліджень. Дослідницькі стипендії, як правило, надаються на термін від трьох до чотирьох тижнів. Грант покриває проживання, авіа переліт і засоби для проведення самого дослідження.

Програма відкрита для всіх дослідників з як мінімум магістерським ступенем, які володіють значними професійними досягненнями у відповідних галузях.

Всім претендентам наполегливо рекомендується обговорити свій проект з координатором стипендій до подання своєї заявки на участь. Подати документи можна онлайн.

Вимоги до кандидатів: Мінімум магістерський ступінь; Публікації чи інші досягнення у своїй сфері.

Детальніше: <http://www.nationalgeographic.com/explorers/grants-programs/yeg-application/>

Грантова програма «Молоді дослідники» (Young Explorers Grants).

National Geographic оголосило конкурс аплікаційних форм на участь у грантовій програмі «Молоді дослідники» (Young Explorers Grants), яка має на меті підтримку спеціалістів, які хочуть реалізувати власний проект чи провести польове дослідження в одній із 18 країн Азії.

У програмі можуть взяти участь археологи, антропологи, астрономи, екологи, геологи, біологи, фотографи і всі зацікавлені збереженням навколишнього середовища, тваринного світу, архітектури віком 18-25 років.

Гранти у діапазоні від 2000 дол. США і 5000 дол. США.

Детальніше: <http://www.nationalgeographic.com/explorers/grants-programs/young-explorers/>

Рекомендовані інформаційні джерела 1-17.

Тема 6. Гранти європейських фондів.

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати доповідь на тему: Напрямки діяльності європейських фондів у світі.
2. Запропонувати 2 варіанти проектної участі. Описати мету, задачі, сферу діяльності та основні етапи реалізації проекту.

Завдання до індивідуальної роботи:

1. Розробіть проектну заявку для одного з грантів в Erasmus.
2. Ознайомтесь з наступною інформацією та зробіть анотацію до гранту в кожний з цих фондів.

Стипендії Фонду Австрійської Республіки

Стипендії надаються кандидатам наук з усього світу для проведення досліджень в установах Австрії за напрямками: природничі науки, технічні науки, гуманітарні та соціальні науки, економічні науки.

Тривалість стипендії: 4-12 місяців.

Розмір щомісячної стипендії становить € 1040.

Вимоги до претендентів:

- науковий ступінь кандидата наук;
- вік до 40 років;
- вільне володіння німецькою або англійською мовою.

Останній термін подання документів – 1 березня кожного року.

Деталі на сайті: <http://www.grants.at/>

Фонд імені Фріца Тіссена (<http://www.fritz-thyssen-stiftung.de/funding/special-programmes/international-grantsscholarships-and-exchange-programmes/?L=1>)

Діяльність Фонду спрямована на підтримку молодих науковців з різних країн світу (у формі стипендій) для проведення досліджень у вищих навчальних закладах і державних дослідницьких установах Німеччини разом з німецькими науковцями.

Галузі досліджень: економіка, політологія, право, соціологія; природничі науки та ін.

Рекомендовані інформаційні джерела 1-17.

Модуль 2. Система грантів України.

Тема 7. Національна система грантів.

Завдання для самостійної роботи:

1. Зробити опис розвитку національної грантової діяльності
2. Визначити основні перешкоди розвитку національної грантової діяльності.

Завдання до індивідуальної роботи:

Розробити порівняльну схему міжнародних та національних грантів: мета, завдання, пріоритетні напрями, перешкоди, приклади.

Рекомендовані інформаційні джерела 1-17.

Тема 8. Гранти та стипендії Президента, Верховної ради, Кабінету міністрів України та інших відомчих установ.

Завдання для самостійної роботи:

1. Зробити аналітичну записку з описом можливостей участі в конкурсі на стипендію Президента, Верховної Ради чи Кабінету Міністрів України.
2. Описати інші грантові можливості від урядових організацій.

Завдання до індивідуальної роботи:

Розробити блок-схему, що описує процес участі в грантових конкурсах від урядових організацій.

Рекомендовані інформаційні джерела 1-17.

Тема 9. Гранти фонду Відродження.***Завдання для самостійної роботи:***

Описати напрямки діяльності фонду Відродження.

Завдання до індивідуальної роботи:

Розробити грантову заявку для фонду з будь-якого напрямку.

Рекомендовані інформаційні джерела 1-17.

Тема 10. Гранти різних українських фондів.***Завдання для самостійної роботи:***

Знайти додаткові українські грантові фонди.

Завдання до індивідуальної роботи:

Розробити заявку для участі в грантовій програмі.

Рекомендовані інформаційні джерела 1-17.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

1. Система грантів у світі.
2. Класифікація грантів за різними ознаками.
3. Класифікація діючих фондів України.
4. Інформаційні джерела пошуку грантів.
5. Платформи для пошуку грантів.
6. Міжнародний Вишеградський Фонд та можливості участі в ньому.
7. Міжнародний фонд Мацумає та можливості участі в ньому.
8. Канадський інститут українських студій.
9. Система грантів ООН.
10. Гранти ООН в сфері розвитку демократії та права.
11. Гранти ООН в сфері культури.
12. Характеристика Фонду демократії ООН.
13. Характеристика Програми розвитку ООН.
14. Програми посольства США в Україні.
15. Діяльність міжнародних фондів США.
16. Участь України в грантових програмах.
17. Значення фандрайзингу для України.
18. Проблеми та заходи з розвитку фандрайзингу в Україні.
19. Стипендії Президента та Верховної Ради України.
20. Премія Президента України для молодих вчених.
21. Стипендії Кабінету Міністрів України.
22. Програмні ініціативи Міжнародного фонду «Відродження».
23. Гранти на розвиток малого підприємництва.
24. Гранти на розвиток сфери освіти.
25. Рекомендації до складання грантових заявок.

СПИСОК ОСНОВНОЇ ТА ДОПОМІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ КУРСУ

1. Балашова А. Л. Фандрайзинг для молодежной организации: конспект лекций / А. Л. Балашова. – М.: МГГУ им. М. А. Шолохова, 2008. – 103 с.
2. Дуглас Александер Дж. Основные принципы фандрейзинга /Александер Дж. Дуглас и Кристина Дж. Карлсон. – Д.: Баланс Бизнес Букс, 2007. – 240 с.
3. Етичний кодекс фандрайзерів [Електронний ресурс] // Інститут Професійного Фандрайзингу – Режим доступу до ресурсу: <http://fundraiser.org.ua/pro/dokumenty-ipf/etychnyj-kodeks-fandrajzeriv/>.
4. Комаровський О. В. Фандрейзинг у питаннях, відповідях та цитатах: навч. посіб. / О. В. Комаровський. – Луганськ, 2007. – 54 с.
5. Куц С. Фандрайзинг АВС: посібник для початківців / С. Куц. – К.: Центр філантропії, 2008. – 92 с.
6. Огородник В. О. Фандрайзинг – інструмент активізації соціально-відповідальної взаємодії суб'єктів суспільних відносин / В. О. Огородник // Економіка і організація управління. – 2014. – Вип. 1-2. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eiou_2014_1-2_30
7. Соломянюк Н. М. Фандрайзинг як технологія реалізації соціального плану маркетингу / Н. М. Соломянюк // Економічний форум. – Луцьк.: ЛНТУ, 2014. – Том 19. Вип. 2. – С. 70-74.
8. Фандрайзинг : навч. посіб. – К. : Центральноукраїнський регіональний навчальний центр. Партнерство громад фундація «Україна-США» (USAID), 2003. – 95 с.
9. Фандрайзинг: нав.посіб./Чернявська О. В., Соколова А. М. – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 188 с.
- 10.20 САЙТІВ ДЛЯ ПОШУКУ МІЖНАРОДНИХ ПРОГРАМ, ВОЛОНТЕРСТВ, ГРАНТІВ, КОНКУРСІВ ТА РОБОТИ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://melni.me/20-sajtiv-dlya-poshuku-mizhnarodnyh-program-volonterstv-grantiv-konkursiv-ta-roboty/>.
- 11.ГДЕ ИСКАТЬ СПОНСОРОВ И ГРАНТЫ? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.culturepartnership.eu/article/gde-iskatj-sponsorov-i-granti>.
- 12.Де шукати грант — ресурси для українських науковців, волонтерів та підприємців. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.imena.ua/blog/grant-search/>.
- 13.Каталог грантів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.knteu.kiev.ua/blog/read/?pid=7512&ru>.

14. Посольство США. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://ukrainian.ukraine.usembassy.gov/uk/democracy.html>.
15. Ресурсный центр ГУРТ. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://gurt.org.ua/news/grants/>.
16. Scientific Social Community. Соціальна наукова мережа. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.science-community.org/grants>.
17. Grantist [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://grantist.com/>.

**ДЄЛІНІ Марина Миколаївна
КНЯЗЄВА Тетяна В'ячеславівна**

МІЖНАРОДНІ ТА НАЦІОНАЛЬНІ ГРАНТИ

ФОП Добрева Н.О

адреса: м. Запоріжжя, вул. Південноукраїнська, 7 оф.12

e-mail: 3044425@gmail.com